

**Звіт про виконання
Порядку денного асоціації та
Угоди про асоціацію
між Україною та
Європейським Союзом**

вересень 2014 року – квітень 2015 року

Урядовий офіс
з питань європейської інтеграції
Секретаріату Кабінету Міністрів України

Прогрес у виконанні Порядку денного асоціації та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Звіт містить інформацію про найважливіші заходи і результати виконання Порядку денного асоціації (ПДА)¹ та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, які були заплановані та відбулися у період з вересня 2014 року по квітень 2015 року, а також інші важливі події.

Звіт підготовлено за результатами аналізу інформації, поданої близько шістдесятьма органами державної влади, що залучені до виконання відповідних завдань.

Угода про асоціацію та ПДА передбачають, що сторони можуть здійснювати моніторинг та оцінку як спільно, так і окремо кожною Стороною. Цей звіт є прикладом підготовки відповідного документа Українською Стороною.

Метою звіту є інформування громадян України, представників неурядових організацій, а також міжнародної спільноти, зокрема інституцій ЄС та його держав-членів, щодо прогресу України в реалізації цілей політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС з метою широкого обговорення та аналізу заходів органів державної влади.

¹ 16 березня 2015 року Рада асоціації між Україною та ЄС схвалила оновлений ПДА. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3fshowHidden=1&art_id=243281941&cat_id=223345338&ctime=1266423569791

ЗМІСТ

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
I. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ	11
Внутрішньодержавний механізм виконання Угоди	11
Двосторонні органи	16
Моніторинг та оцінювання	19
II. ВИКОНАННЯ ПРІОРИТЕТІВ ПОРЯДКУ ДЕННОГО АСОЦІАЦІЇ	22
Конституційна реформа	22
Виборча реформа	23
Реформа системи запобігання та боротьби з корупцією.....	24
Реформа системи правосуддя	29
Реформа в сфері державного управління	32
Дерегуляція	33
Реформа державних закупівель	36
Податкова реформа, в тому числі відшкодування ПДВ	37
Зовнішній аудит.....	38
Реформування енергетичного сектору	39
III. ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ ТА РЕФОРМИ, ПОЛІТИЧНА АСОЦІАЦІЯ	40
Функціонування демократичних інституцій	40
Реформа правоохоронних органів.....	40
Права людини та основні свободи	43
Свобода слова.....	44
Зовнішня політика та політика безпеки	45
Ратифікація Статуту Міжнародного кримінального суду.....	45
Боротьба з тероризмом.....	45
IV. ЮСТИЦІЯ, СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА	46
Лібералізація візового режиму.....	46
Правове співробітництво	47

Співробітництво у сфері управління кордонами, міграції та притулку	47
Співробітництво у правоохоронній сфері.....	48
Ситуація на Сході України та в Криму.....	49
V. ТОРГІВЛЯ І ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ТОРГІВЛЕЮ	51
Доступ товарів на ринки.....	51
Технічні бар'єри у торгівлі.....	53
<i>Технічне регулювання</i>	53
<i>Стандартизація</i>	54
<i>Метрологія</i>	56
<i>Акредитація</i>	56
Санітарні та фітосанітарні заходи.....	57
<i>Наближення законодавства</i>	57
<i>Посилення адміністративної спроможності</i>	58
<i>Визнання статусу стосовно хвороб тварин та регіоналізація/зонування</i>	59
<i>Прозорість та обмін інформацією</i>	59
Митні питання та сприяння торгівлі.	59
Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля.	60
Поточні платежі та рух капіталу.....	60
Інтелектуальна власність.....	60
Державна допомога	61
Торгівля та сталий розвиток.	61
Прозорість.	62
Вирішення спорів.	62
VI. ЕКОНОМІЧНЕ ТА ГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	63
Співробітництво у сфері енергетики.....	63
<i>Інтеграція енергетичних ринків та зміцнення енергетичної безпеки</i>	63
<i>Виконання зобов'язань України в енергетичній сфері</i>	64
<i>Ядерна безпека</i>	65
Оподаткування	66
Банківська сфера.....	67
Діяльність компаній, корпоративне управління.....	67

Статистика.....	68
Співробітництво у сфері транспорту.....	70
Навколишнє середовище.....	71
Освіта	72
Співробітництво у сфері науки та технологій	72
Соціальна політика та охорона здоров'я.....	73
Промисловість та підприємництво	73
Культура	73
Інформаційне суспільство та політика з питань аудіовізуальної галузі	74
Транскордонне та регіональне співробітництво	75
Фінансове співробітництво	76
ОСНОВНІ ПОДАЛЬШІ ЗАХОДИ	78
ДОДАТКИ	82
Додаток 1. Тимчасове застосування Угоди про асоціацію	82
Додаток 2. Механізм координації євроінтеграційної політики.....	84

Пріоритети Порядку денного Асоціації

1. Конституційна реформа

- Утворено Конституційну Комісію, проведено її перше засідання, сформовано три робочих групи у складі Комісії (децентралізація, реформа правосуддя, права людини).

2. Реформа системи запобігання та боротьби з корупцією, виборче законодавство

- Прийнято Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». Бюро утворено Указом Президента від 16.04.2015 № 217/2015. На основі конкурсу призначено керівника Бюро. Завданнями цього *правоохоронного* органу є *попередження, виявлення, припинення та розкриття корупційних злочинів*.
- Прийнято Закон України «Про запобігання корупції», спрямований на комплексне реформування системи запобігання корупції відповідно до міжнародних стандартів, зокрема рекомендацій GRECO.

Утворено Національне агентство з питань запобігання корупції, прийнято низку актів для започаткування його діяльності. Основними завданнями цього *центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом* є:

- формування та реалізація антикорупційної політики;
 - затвердження правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;
 - контроль та перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
 - розробка Антикорупційної стратегії та планів заходів з її виконання;
 - допомога органам влади у виявленні корупціогенних чинників.
- Прийнято Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки», який визначає систему завдань і заходів щодо зменшення рівня корупції.
Затверджено Державну програму щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки.
 - На розгляд Верховної Ради внесено законопроекти:
 - «Про внесення змін до Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України та суддів)»;
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансування діяльності політичних партій», а також відповідний законопроект про внесення змін до БК для визначення виду бюджетних витрат.
 - Прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних», спрямований на

реалізації права на доступ до інформації, що становить суспільний інтерес шляхом запровадження механізму оприлюднення публічної інформації у вигляді відкритих даних.

3. Реформа системи правосуддя

- Прийнято закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», який передбачає такі суттєві зміни:
 - запровадження оцінки кваліфікаційного рівня судді та перевірки доброчесності суддів;
 - запровадження суддівського досьє;
 - посилення дисциплінарної відповідальності суддів;
 - більш прозорий механізм формування на конкурсних засадах складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції;
 - можливість безпосереднього звернення до Верховного Суду України із заявою про перегляд судових рішень.
- Прийнято закон «Про прокуратуру», яким скасовано елементи так званого «загального нагляду» органів прокуратури за додержанням законодавства.
- Утворено Раду з питань судової реформи.

4. Реформа в сфері державного управління

- На розгляд Верховної Ради внесено законопроекти «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування».
- Проект закону «Про державну службу» зокрема передбачає:
- розмежування політичних та адміністративних посад,
 - конкурсний добір на державну службу, в тому числі на посади вищого корпусу державної служби,
 - проходження служби виключно на основі особистих якостей та досягнень.
- Схвалено Стратегію реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та затверджено план заходів щодо її реалізації.

5. Деретуляція

- Встановлено мораторій щодо здійснення перевірок суб'єктів господарювання.
- Зменшено кількість податків та зборів з 22 до 9.
- Спрощено процедури дозвільного характеру та скорочено строки отримання спеціальних ліцензій і сертифікатів для компаній, що працюють у сфері АПК, паливно-енергетичного комплексу та у харчовій промисловості.
- Удосконалено порядок ліцензування певних видів господарської діяльності з метою спрощення для бізнесу та влади адміністрування процедур у сфері ліцензування.
- Спрощено процедуру отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців від Міністерства юстиції в Україні в режимі онлайн.

- 7 квітня 2015 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)».

6. Реформа державних закупівель

- Прийнято закон щодо залучення спеціалізованих організацій до державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів.
- Стартувала *пілотна система електронних державних закупівель ProZorro* (www.prozorro.org).

7. Податкова реформа, в тому числі відшкодування ПДВ

- Прийнято Закон України від 28 грудня 2014 р. № 71 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)», яким передбачено норми, що сприятимуть збалансуванню інтересів контролюючих органів та платників податків, зокрема запроваджено новий механізм адміністрування ПДВ (з 01.02.2015 по 01.07.2015 в тестовому режимі), який є одним із перших кроків у реформуванні податкової системи.

8. Зовнішній аудит

- На розгляд Верховної Ради внесено нову редакцію Закону України "Про Рахункову палату", *що спрямований на визначення статусу Рахункової палати як незалежного органу зовнішнього державного контролю (аудиту), передбачає здійснення цим органом контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України, збереженням та використанням державної власності відповідно до стандартів Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI).*
- Прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про Рахункову палату" (щодо контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України), яким визначено повноваження Рахункової палати щодо контролю за надходженнями до Державного бюджету України згідно з положеннями статті 98 Конституції України.

Політичний діалог

- Прийнято закони щодо проведення регіональної політики європейського зразка («Про засади державної регіональної політики»), щодо реформи міжбюджетних відносин, а також про добровільне об'єднання територіальних громад. Ці закони започаткували процеси децентралізації, збільшення фінансової спроможності місцевих бюджетів, формування спроможних, самодостатніх територіальних громад.
- На розгляд Верховної Ради внесено проект закону України «Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України», який зокрема встановлює граничні строки видачі посвідчень водія, реєстрації транспортних засобів, видачі реєстраційного свідоцтва на зброю тощо.
- Урядом підготовлено законопроект «Про Національну поліцію». Завдяки цьому законопроекту вища посада в національній поліції стане політично незалежною. Керівник національної поліції буде виключно служити закону, а міністр

внутрішніх справ як політична фігура буде займатися визначенням державної політики у сфері охорони правопорядку.

- На розгляд Верховної Ради внесено проект Закону України «Про Державне бюро розслідувань», пріоритетами роботи якого стануть розкриття діяльності злочинних організацій, а також злочини, пов'язані з тероризмом та особливо тяжкі насильницькі злочини.
- Офіційно розпочала роботу Консультативна місія ЄС з питань реформування цивільного сектору безпеки. Місія допомагатиме реформуванню органів внутрішніх справ (включно з міліцією і Національною гвардією) та системи правосуддя.
- Урядом схвалено проект Закону України «Про затвердження національної стратегії у сфері прав людини». Проект Національної стратегії є всеосяжним документом, який стосується громадянських, політичних, соціальних, економічних прав (забезпечення права на життя, свободу та особисту недоторканність, справедливий суд, вираження поглядів та доступу до інформації, працю та соціальний захист, свободи мирних зібрань, захист прав національних меншин та корінних народів тощо) та охоплює також ті виклики у сфері порушень прав людини, які виникли перед державою у зв'язку з агресією Російської Федерації, окупацією АРК та проведенням АТО.
- Відбувся запуск суспільного мовлення. Утворено публічне акціонерне товариство «Національна суспільна телерадіокомпанія України». Ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України».
- На розгляд Верховної Ради внесено проект Закону України «Про внесення змін до статті 124 Конституції України (щодо визнання положень Римського статуту)».

Юстиція, свобода та безпека

- Результати 12 місій експертів ЄС з оцінки виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України засвідчили суттєвий прогрес у виконанні Україною відповідних критеріїв Плану дій.
- Розпочато прийом документів та оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм біометричної інформації. Встановлено 610 робочих станцій з комплектами обладнання для оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм у 204 територіальних підрозділах ДМС.
- Укладено низку міжнародних договорів та протоколів щодо реадмісії осіб та державних кордонів (точки стику).
- Прийнято Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», яким передбачено комплексне удосконалення національного законодавства у сфері фінансового моніторингу

Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею

- Державна фіскальна служба розробила і готова застосовувати механізми регулювання доступу на ринок Україні особливо чутливих товарів: цукру, свинини та м'яса птиці, одягу «секонд-хенд», а також поступового зниження експортно мита на шкіряну сировину, насіння соняшнику, брухт легованих чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикатів з їх використанням, сталі нержавіючої, міді. Готується порядок регулювання імпорту в Україну легкових автомобілів походженням з Європейського Союзу.
- Починаючи із 3 січня 2015 р., діє нова редакція Закону України «Про стандартизацію». Закон передбачає приведення національної системи стандартизації у відповідність з європейською моделлю.
- Визначено національний орган стандартизації та оголошено конкурс на посаду його керівника.
- Національне агентство з акредитації України приєдналося до низки угод Міжнародної асоціації з акредитації лабораторій. Це сприятиме визнанню результатів діяльності органів з сертифікації та випробувальних лабораторій для спрощення доступу продукції на ринки та розвитку торгівлі.
- З початком впровадження торговельної частини Угоди українські митниці зможуть здійснювати видачу сертифікатів з перевезення товару EUR.1 для підтвердження походження товарів з України та надання їм статусу товарів преференційного походження.
- Набув чинності Порядок надання та анулювання статусу уповноваженого (схваленого) експортера. Він передбачає, що український експортер, який часто перевозить товари за Угодою незалежно від фактурної вартості партії товарів, самостійно складає декларації інвойс, що прискорює процедуру експорту товару.
- Підготовлено проект Всеохоплюючої стратегії імплементації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів. Стратегія дозволить пришвидшити гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС у сфері СФЗ та таким чином відкрити європейський ринок для багатьох українських товарів сільського господарства та харчової промисловості.
- Прийнято Закон України № 1648-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин», згідно з яким вводиться обов'язкова ідентифікація та реєстрація всіх сільськогосподарських тварин. Застосування цього закону дозволить гарантувати споживачам, що вони вживатимуть м'ясну і молочну продукцію відомого походження – від зареєстрованих тварин, стан здоров'я яких підлягає обстеженню, а отже, така продукція є безпечною.
- Прийнято Закон України № 1602-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо харчових продуктів», Закон має на меті гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС у сфері безпечності та якості харчових продуктів також передбачено створення єдиного контролюючого органу в сфері безпеки харчових продуктів, скасування дозвільних документів і процедур, які відсутні в ЄС, впровадження європейських принципів регулювання ГМО.

Енергетика

- Прийнято Закон України «Про ринок природного газу», який спрямований на розвиток конкуренції на внутрішньому ринку природного газу.
- Схвалено План реформування газового сектору, яким передбачено проведення реструктуризації НАК «Нафтогаз України» до 2017 року.
- Урядом схвалено проект Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг». Закріплення статусу цієї комісії як незалежного державного колегіального органу впливає із зобов'язань України відповідно до Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом та положень Третього енергетичного пакету.
- Україна та Світовий банк підписали кредитну угоду на надання Україні 378,4 млн. дол. кредиту на фінансування проекту з розвитку вітчизняних магістральних електромереж.
- Україна та Європейський банк реконструкції та розвитку підписали кредитну угоду, яка передбачає виділення 65 млн. євро для державного підприємства НЕК «Укренерго».
- Розпочато проект з дослідження можливості приєднання енергосистеми України до європейських мереж.
- Україна стала повноправним членом Західноєвропейської Асоціації Ядерних Регуляторів (WENRA).

Економічне та секторальне співробітництво

- Відновлено дію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво.
- Підписана Угода між Україною і Європейським Союзом про участь України у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020». Програма стане підґрунтям відновлення української науки та її повної інтеграції в європейський науковий простір. Україна увійшла до 11-ти провідних наукових країн світу, які визначені ключовими стратегічними партнерами ЄС в програмі ЄС «Горизонт 2020», а також визнана єдиним стратегічним партнером Євросоюзу у Східній Європі.
- Прийнято Закон України від 5 березня 2015 р. № 245 «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб», який спрямований на забезпечення зайнятості внутрішньо переміщених осіб з числа зареєстрованих безробітних.
- В рамках Європейського інструменту сусідства продовжено проекти «Національний Еразмус+ офіс в Україні» та «Національна команда експертів з реформування вищої освіти».
- Урядом розроблено законопроект „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва“, спрямований на законодавче врегулювання запровадження нової форми органу транскордонного співробітництва.

Внутрішньодержавний механізм виконання Угоди

Внутрішній інституційний механізм

Для ефективного виконання Угоди удосконалено координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері європейської інтеграції, запроваджено системний моніторинг та спільну з ЄС оцінку прогресу у виконанні Угоди, а також узгодженості національних пріоритетів реформ з цілями Угоди про асоціацію.

З метою дієвої координації державної політики у сфері європейської інтеграції та виконання Угоди Кабінет Міністрів України утворив Урядовий офіс з питань європейської інтеграції, запровадив посади заступників міністрів з питань європейської інтеграції, призначення яких здійснюється за результатами відкритого відбору, а також затвердив формат взаємодії органів виконавчої влади у сфері європейської інтеграції (додаток 2).

Урядовий офіс з питань європейської інтеграції утворено в складі Секретаріату Кабінету Міністрів України відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 27 травня 2014 р. № 157.

Основними завданнями Урядового офісу (відповідно до Положення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 346) є забезпечення діяльності у сфері європейської інтеграції Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністра України та Віце-прем'єр-міністра України, до компетенції якого віднесено питання європейської інтеграції, зокрема щодо:

- координації діяльності органів виконавчої влади з розроблення та здійснення заходів, спрямованих на виконання Угоди, інших міжнародних договорів України з питань європейської інтеграції і домовленостей між Україною та ЄС;
- планування, проведення моніторингу та оцінки ефективності та результативності виконання завдань у сфері європейської інтеграції, у тому числі з виконання Угоди;
- координації діяльності органів виконавчої влади з розроблення проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів, спрямованих на виконання Угоди, інших міжнародних договорів України з питань європейської інтеграції і домовленостей між Україною та ЄС;
- удосконалення системи та механізмів координації діяльності органів виконавчої влади у сфері європейської інтеграції.

Моніторингова та організаційна складова роботи Урядового офісу посилена шляхом наділення його функціями секретаріату з Української Сторони спільних органів асоціації: Ради та Комітету.

Організація планування, програмні документи

а) Наразі сторони забезпечують імплементацію положень Угоди, які відповідно до статті 486 Угоди тимчасово застосовуються з 1 листопада 2014 року до моменту набрання нею чинності (**див. додаток «Тимчасове застосування Угоди»**).

Триває підготовка до імплементації розділу IV Угоди «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання», тимчасове застосування якого повинно розпочатися з 1 січня 2016 року.

б) Уряд затвердив План заходів з імплементації Угоди на 2014-2017 роки (розпорядження Кабінету Міністрів від 17 вересня 2014 р. № 847-р, далі – План заходів), яким передбачено близько 490 коротко- та середньострокових завдань в усіх сферах співробітництва між Україною та ЄС, визначених Угодою.

Започатковано системну роботу з наближення законодавства України до права ЄС, та впровадження зобов'язань, передбачених Угодою. На виконання Плану заходів міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади здійснюється підготовка планів імплементації актів законодавства ЄС, що схвалюються Урядом².

Плани готуються відповідно до єдиної методології, розробленої з урахуванням досвіду держав-членів ЄС, країн-кандидатів та особливостей системи державного управління України. Методологія передбачає, що впровадження актів законодавства ЄС має передбачати не лише аспект наближення законодавства, а також інституційні, організаційні заходи, а також проведення відповідних консультацій із зацікавленими сторонами. Такий підхід забезпечує узгодженість та прозорість у виконанні Україною зобов'язань, що випливають з Угоди про асоціацію, ефективний моніторинг імплементації актів законодавства ЄС.

Загалом передбачається схвалення планів імплементації близько 180³ актів законодавства ЄС у визначених Угодою сферах на період 2014-2017 років.

Станом на **22 квітня 2015 р.** прийнято **33 розпорядження** Кабінету Міністрів України про схвалення **129 планів** імплементації **179 актів** законодавства ЄС⁴, у тому числі:

- **МОЗ** - 8 планів імплементації 13 актів (розпорядження КМУ № 1141 від 26.11.14);

² Підготовка планів імплементації не передбачена безпосередньо Угодою, а є внутрішнім інструментом забезпечення впровадження актів законодавства ЄС, що передбачені Угодою.

³ Остаточна кількість актів законодавства може дещо змінюватись, оскільки застосування комплексного підходу до імплементації зобов'язань у відповідній сфері може потребувати включення до відповідних планів додаткових актів законодавства ЄС, зокрема щодо яких Угодою закріплено термін імплементації більше ніж 3 роки або строки впровадження яких Угодою не визначено. Крім того, частина зобов'язань буде виконуватися згідно з відповідними дорожніми каратами, підготовка яких передбачена безпосередньо Угодою. В окремих сферах Угода чітко не визначає переліку актів законодавства ЄС. Звідси підготовка відповідних планів імплементації здійснюється комплексно відповідно до матеріальних положень Угоди та пропозицій відповідальних органів (наприклад, у сфері інтелектуальної власності на сьогодні орієнтовно планується впровадження 12 актів законодавства ЄС).

⁴ Плани імплементації доступні на Урядовому порталі у розділі «Європейська інтеграція».

Доступ за посиланням:

http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=247984208&cat_id=247984327

- **Мінінфраструктури** - 43 плани імплементації 45 актів (розпорядження КМУ №№ 1148, 1159, 1160 від 26.11.14; №№ 142, 140 від 25.02.15; № 200 від 12.03.15; № 222 від 18.03.15; №№ 269, 270, 271 від 25.03.15; №№ 297, 298 від 31.03.15; № 343 від 08.04.15);
- **Мін'юст** - 2 плани імплементації 2 актів (розпорядження КМУ №1146 від 26.11.14);
- **Мінагрополітики** - 3 плани імплементації 3 актів (розпорядження КМУ № 1144 від 26.11.14);
- **Мінекономрозвитку** - 10 планів імплементації 38 актів (розпорядження КМУ № 1150 від 26.11.14);
- **Мінсоцполітики** - 14 планів імплементації 14 актів (розпорядження КМУ № 34 від 21.01.15);
- **МОН** - 1 план імплементації 1 акта (розпорядження КМУ № 74 від 4.02.15);
- **Держкомтелерадіо** - 1 план імплементації 2 актів (розпорядження КМУ № 79 від 04.02.15);
- **МВС** - 1 план імплементації 1 акта (розпорядження КМУ № 114 від 18.02.15);
- **Держатомрегулювання** - 3 плани імплементації 3 актів (розпорядження КМУ № 110 від 18.02.15);
- **Нацкомфінпослуг** - 2 плани імплементації 2 актів (розпорядження № 3-р від 18.02.15);
- **ДСНС (МВС)** - 2 плани імплементації 2 актів (розпорядження КМУ № 132 від 25.02.15);
- **Мінрегіон** - 3 плани імплементації 6 актів (розпорядження КМУ № 162 від 04.03.15);
- **Антимонопольний комітет** - 1 план імплементації 1 акта (розпорядження КМУ № 167 від 04.03.15);
- **Міненерговугілля** - 7 планів імплементації 9 актів (розпорядження КМУ № 346 від 08.04.15);
- **Мінфін** - 6 планів імплементації 9 актів (розпорядження КМУ № 345 від 08.04.15);
- **Мінприроди** - 20 планів імплементації 20 актів (розпорядження КМУ № 371 від 15.04.15);
- **Адміністрація Держспецзв'язку** - 1 план імплементації 8 актів (розпорядження КМУ № 360 від 15.04.15).

На розгляд Кабінету Міністрів України внесено 2 проекти розпоряджень про схвалення планів імплементації деяких актів законодавства ЄС (Держенергоефективності - 1 план імплементації 6 актів; Мінприроди – 1 план імплементації 6 актів (екодизайн), які найближчим часом будуть розглянуті Урядом.

Робота органів виконавчої влади, яка здійснюватиметься в рамках планів імплементації, дозволить забезпечити планомірність, прозорість та своєчасність реалізації заходів, пов'язаних із впровадженням в Україні положень кожного акта законодавства Європейського Союзу.

Плани імплементації також допоможуть громадянському суспільству та бізнес-колам краще розуміти ситуацію у відповідній сфері і надавати змістовні пропозиції до

проектів актів законодавства України, що будуть розроблятися на основі планів. Забезпечення участі зацікавлених сторін у нормотворчому процесі є обов'язковою для кожного міністерства. Цей формат сприятиме прозорому та дієвому виконанню Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Урядовий офіс з питань європейської інтеграції координуватиме роботу міністерств щодо виконання схвалених Кабінетом Міністрів України планів імплементації актів законодавства ЄС.

в) 16 березня 2015 р. Рада асоціації між Україною та ЄС схвалила оновлений **Порядок денний асоціації** у формі обміну листами.

Цьому передувало прийняття рішення про узгодження Порядку денного асоціації Урядом України (розпорядження Кабінету Міністрів від 13 березня 2015 р. № 207 «Про схвалення рекомендації Ради асоціації між Україною та ЄС про імплементацію Порядку денного асоціації між Україною та ЄС»), ЄС та його державами – членами.

Порядок денний асоціації є спільним практичним інструментом підготовки та сприяння повній імплементації Угоди про асоціацію, логічна побудова якого відповідає структурі Угоди.

Україна та Європейський Союз визначають пріоритети Порядку денного асоціації, які доповнюють зобов'язання сторін відповідно до Угоди про асоціацію для повної імплементації цієї Угоди.

Оновлений Порядок денний асоціації визначив десять короткострокових пріоритетів щодо політичної реформи, судової системи, реформування виборчого законодавства, боротьби з корупцією, державного управління, енергетики, дерегуляції, державних закупівель, оподаткування та зовнішнього аудиту, які є першочерговими для України.

Порядок денний асоціації є основним механізмом моніторингу та оцінювання прогресу України у виконанні Угоди про асоціацію, включаючи досягнення цілей політичної асоціації та економічної інтеграції. Оцінка виконання ПДА буде відбуватися щорічно.

Передбачено, що ЄС надаватиме Україні підтримку у виконанні нею Порядку денного асоціації через застосування усіх наявних ресурсів допомоги ЄС, а також обмін досвідом, поширення кращих практик та «ноу-хау».

г) Угода про асоціацію, ПДА та інші зобов'язання України у сфері європейської інтеграції є основою для програмних документів державної політики України.

Програма діяльності Кабінету Міністрів України, План заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “Україна—2020” у 2015 році (розпорядження Кабінету Міністрів від 4 березня 2015 р. № 21) спрямовані на проведення реформ у сферах, які є ключовими для виконання Угоди, а також передбачають безпосередньо завдання щодо виконання Угоди.

- *Проведення реформ у сферах, які є ключовими для виконання Угоди:*

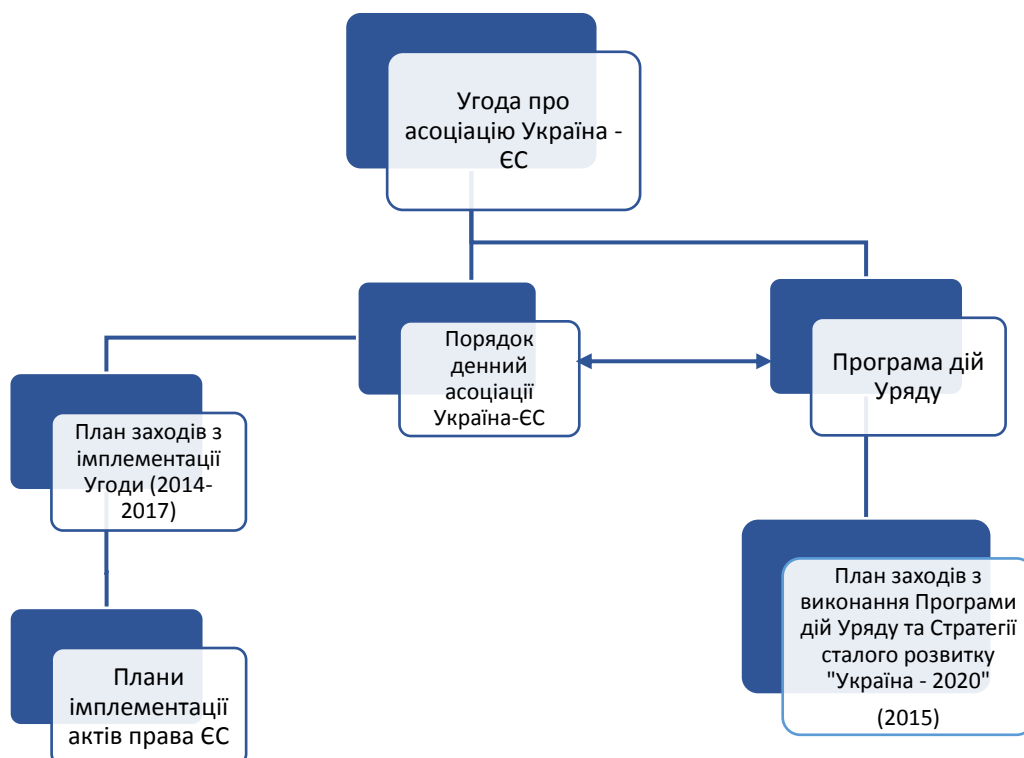
- реформа державного управління, включаючи децентралізацію влади;
- формування нової регуляторної моделі;
- забезпечення справедливого правосуддя;
- реформа правоохоронних органів та боротьба з корупцією;

- податкова реформа та реформа державних закупівель;
 - зміни в управлінні державною власністю та прозора приватизація;
 - укріплення енергетичної незалежності.
- *Завдання безпосередньо на виконання Угоди:*
- використання переваг режиму вільної торгівлі з ЄС;
 - гармонізації податкової та бухгалтерської звітності, гармонізації відповідного законодавства з міжнародними стандартами у цій сфері;
 - впровадження стандартів ЄС щодо кількості та функцій контролюючих органів;
 - прийняття та впровадження законодавства у сфері технічного регулювання,;
 - удосконалення законодавства щодо трансфертного ціноутворення;
 - впровадження нової системи адміністрування ПДВ;
 - завершення реформи державних закупівель та впровадження електронних закупівель;
 - удосконалення законодавства та практики його реалізації у сфері економічної конкуренції, демонополізація економіки;
 - використання аграрних квот для ринку ЄС та збільшення їх обсягів.

Також передбачено заходи щодо залучення Урядом у тісній співпраці з ЄС міжнародної фінансової підтримки для відбудови економіки та проведення реформ.

Окрема увага приділена реалізації зобов'язань України в рамках Договору про Енергетичне Співтовариство, зокрема впровадженню зобов'язань в рамках Третього енергетичного пакету ЄС.

Рис. 1. Програмні документи у сфері євроінтеграційної політики України

Двосторонні органи

а) Відповідно Угоди (стаття 460) **політичний діалог та діалог з питань політики на найвищому рівні** між сторонами **відбувається на рівні самітів**. Зустрічі в рамках самітів проводяться, як правило, один раз на рік.

Під час самітів здійснюється загальний нагляд за виконанням Угоди, обговорення будь-яких двосторонніх або міжнародних питань, що становлять взаємний інтерес.

Наразі триває підготовка до першого саміту Україна – ЄС в рамках Угоди (27 квітня 2015 р.)

Угодою (статті 461-466) передбачено створення двосторонніх органів, зокрема Ради асоціації та Комітету асоціації.

Рада асоціації здійснює моніторинг та контроль виконання Угоди та періодично переглядає функціонування Угоди у контексті її цілей. Також, Рада асоціації може розглядати важливі питання, що виникають в рамках цієї Угоди, та будь-які інші двосторонні або міжнародні питання, що становлять взаємний інтерес.

Засідання Ради асоціації проводяться на рівні міністрів не менше одного разу на рік, а також тоді, коли цього вимагають обставини. До її складу входять члени Уряду України та члени Ради Європейського Союзу і Європейської Комісії. За взаємною згодою Сторін засідання Ради можуть проводитися у будь-якому необхідному складі. Головування в Раді асоціації здійснюється по черзі представником України і представником ЄС. Інші органи за необхідності та за взаємною згодою Сторін можуть в якості спостерігачів брати участь у засіданнях Ради.

Рада асоціації уповноважена приймати рішення, які є обов'язковими до виконання Сторонами, та надавати рекомендації. Зокрема, вона може актуалізувати або вносити поправки до Додатків до Угоди, враховуючи розвиток права ЄС.

15 грудня 2014 р. у м. Брюссель відбулося **перше засідання Ради асоціації** між Україною та ЄС. На цьому засіданні з метою забезпечення роботи двосторонніх органів асоціації схвалено⁵ рішення Ради асоціації:

- про прийняття регламентів Ради асоціації, Комітету асоціації і його підкомітетів (№ 1/2014);
- про створення двох підкомітетів (Підкомітету з питань свободи, безпеки та юстиції та Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва) (№ 2/2014);
- про делегування Радою асоціації окремих повноважень Комітету асоціації між Україною та ЄС у торговельному складі (№ 3/2014).

Комітет асоціації надає допомогу Раді асоціації під час виконання нею своїх обов'язків, складається з представників Сторін, головним чином, на рівні вищих посадових осіб, головування в ньому здійснюється по черзі представником України і представником ЄС.

До повноважень Комітету належить підготовка засідань Ради асоціації. Крім того, Рада може делегувати Комітету асоціації будь-яке зі своїх повноважень, у тому числі повноваження приймати обов'язкові для виконання Сторонами рішення.

⁵ Вказані проекти рішень були попередньо схвалені Урядом, розпорядження від 10.12.2014 р. № 1209.

Комітет асоціації готує свої рішення за згодою Сторін. Засідання Комітету асоціації проводяться щонайменше один раз на рік.

Комітет асоціації проводить засідання у спеціальному складі для вирішення всіх питань, пов'язаних з Розділом IV Угоди «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею». Комітет асоціації проводить засідання у цьому складі щонайменше один раз на рік.

Розпочато підготовку першого засідання Комітету асоціації, яке заплановано на червень 2015 року.

б) Організацію діяльності з Української Сторони Ради і Комітету Асоціації визначено відповідними рішеннями Уряду України.

Постанова КМУ від 10 грудня 2014 р. № 700 «Питання підготовки та проведення засідань окремих двосторонніх органів асоціації між Україною та ЄС» передбачає, що питання імплементації Угоди, підготовки засідань, виконання рішень та рекомендацій Ради та Комітету асоціації і його підкомітетів розглядаються в установленому порядку відповідно на спеціальному засіданні Кабінету Міністрів з питань європейської інтеграції та урядового комітету, до повноважень якого належать питання європейської інтеграції.

Також згідно цієї постанови членами Ради асоціації з Української Сторони є міністри, а від Комітету асоціації - заступники міністрів з питань європейської інтеграції, заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі - Торговий представник України, заступники керівників інших центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належать питання виконання Угоди;

Згідно з Постановою Уряду від 4 березня 2015 р. № 84 «Питання оприлюднення рішень і рекомендацій Ради асоціації між Україною та Європейським Союзом і Комітету асоціації між Україною та Європейським Союзом» визначено, що рішення і рекомендації Ради та Комітету асоціації мають у десятиденний строк розміщуватися на Урядовому порталі та публікуватися в періодичному виданні «Офіційний вісник України».

в) Комітетові асоціації надають допомогу підкомітети, передбачені Угодою.

Радою асоціації 15 грудня 2014 р. схвалено рішення про створення двох підкомітетів - Підкомітету з питань свободи, безпеки та юстиції та Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва.

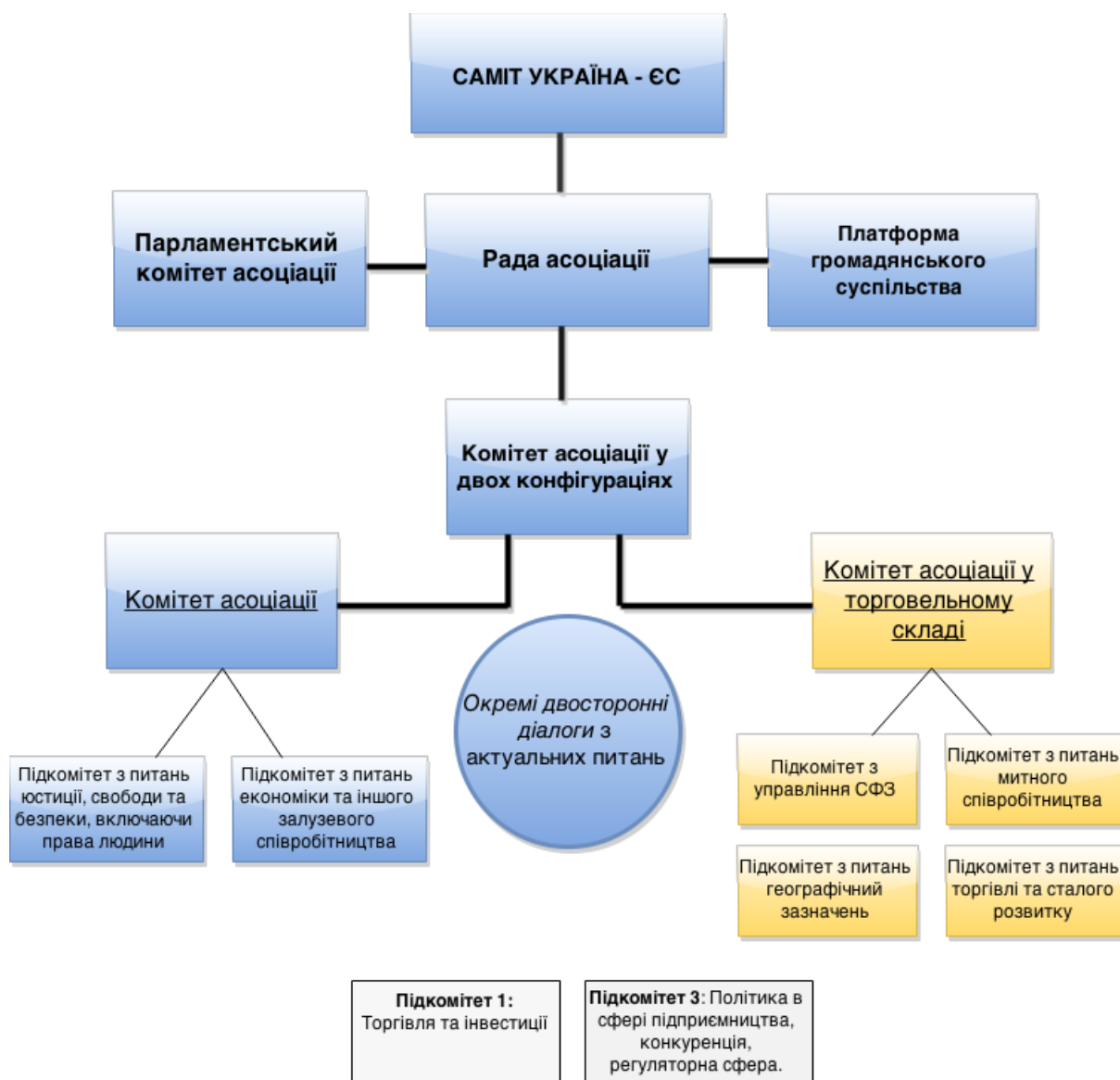
Крім того, безпосередньо положеннями Угоди передбачено утворення:

- Підкомітету з географічних зазначень;
- Підкомітету з управління санітарними та фітосанітарними заходами;
- Підкомітету з питань митного співробітництва;
- Підкомітету з питань торгівлі та сталого розвитку.

Зазначені підкомітети почнуть працювати після започаткування тимчасового застосування розділу IV Угоди «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» з 1 січня 2016 року.

До започаткування тимчасового застосування Розділу IV Угоди «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» сторони домовилися про продовження функціонування

Рис. 2. Двосторонні органи Асоціації Україна-ЄС

двох підкомітетів, утворених відповідно до Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС - Підкомітету з питань торгівлі та інвестицій та Підкомітету з питань політики у сфері підприємництва, конкуренції.

На даний час проводяться консультації щодо підготовки перших засідань Підкомітету з питань свободи, безпеки та юстиції і Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва.

Засідання Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва планується проводити у конфігураціях відповідно до спільно визначених кластерів.

г) Парламентський комітет асоціації є форумом для членів Верховної Ради України і Європейського Парламенту для проведення засідань та обміну думками. До складу Парламентського комітету асоціації входять члени Верховної Ради України та Європейського Парламенту.

Парламентський комітет асоціації має право запитувати у Ради асоціації інформацію стосовно виконання Угоди про асоціацію та надавати їй свої рекомендації. Парламентський комітет асоціації може створювати відповідні підкомітети.

24-25 лютого 2015 р. у м. Брюссель відбулося **перше засідання Парламентського комітету асоціації** між Україною та ЄС. На засіданні обговорено стан відносин між Україною та ЄС, а також загальну безпекову та політичну ситуацію в Україні. За підсумками засідання схвалено Заключну заяву та Рекомендації.

Також, відповідно, до статті 469 Угоди) створена **Платформа громадянського суспільства**, до складу якої входять представники профспілок, організацій роботодавців, організацій громадянського суспільства України та представники Європейського економічного і соціального комітету.

Платформа громадянського суспільства може надавати рекомендації Раді асоціації, а також повинна бути поінформованою про рішення та рекомендації Ради асоціації.

Передбачено, що Комітет асоціації та Парламентський комітет асоціації здійснюватимуть регулярні контакти з представниками Платформи громадянського суспільства з метою отримання їхньої думки щодо досягнення цілей цієї Угоди.

Моніторинг та оцінювання

Механізми **спільного моніторингу та оцінки** закладені положеннями Угоди та ПДА.

Контроль і моніторинг застосування і виконання Угоди здійснює Рада асоціації, в цій роботі їй допомагає Комітет асоціації. Моніторинг (стаття 475 Угоди) означає безперервну оцінку прогресу у виконанні і впровадженні всіх заходів, які охоплюються Угодою. Він включатиме також оцінку наближення законодавства України до законодавства ЄС, у тому числі аспекти виконання та імплементації відповідних актів.

Моніторинг та оцінку виконання ПДА здійснюватиме Комітет асоціації або інші відповідні органи.

Угода та ПДА передбачають, що сторони можуть здійснювати моніторинг та оцінку як спільно, так і **окремо кожною Стороною**. Цей звіт є прикладом підготовки відповідного документа Українською Стороною.

Урядом запроваджено нову систему звітування, моніторингу та оцінки про виконання Угоди та ПДА. Комплексний підхід у цій системі реалізується шляхом дотримання основних принципів належного планування та координації виконання завдань, визначених програмними документами:

- чітка визначеність строків⁶ звітування як основи для злагодженої та планомірної роботи;
- застосування єдиних вимог до змісту та формату надання інформації про стан виконання Угоди, Плану заходів з імплементації Угоди на 2014 – 2017 роки, Порядку денного асоціації та планів імплементації актів законодавства ЄС, а також інших програмних, організаційно-розпорядчих актів Уряду, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади;

⁶ Щоквартально до 10 числа місяця наступного за звітним.

- визначення процесу звітування не лише як інструменту моніторингу та оцінювання, а й подальшого планування, включаючи внесення змін до програмних документів, уточнення змісту запланованих заходів;
- зосередження насамперед на якісних показниках виконання заходів, включаючи належну оцінку наслідків впровадження, комплексне реформування визначених сфер із виконанням зобов'язань, передбачених Угодою;
- прозорість, відкритість, підзвітність, залучення до планування, реалізації та оцінювання заходів широкого кола зацікавлених сторін, зокрема громадськості, профільних експертних неурядових організацій, бізнесу тощо, у т. ч. з метою пошуку найоптимальніших шляхів виконання зобов'язань.

Стороною ЄС моніторинг та оцінки виконання Україною Порядку денного асоціації здійснюється шляхом підготовки щорічних доповідей про виконання Європейської політики сусідства.

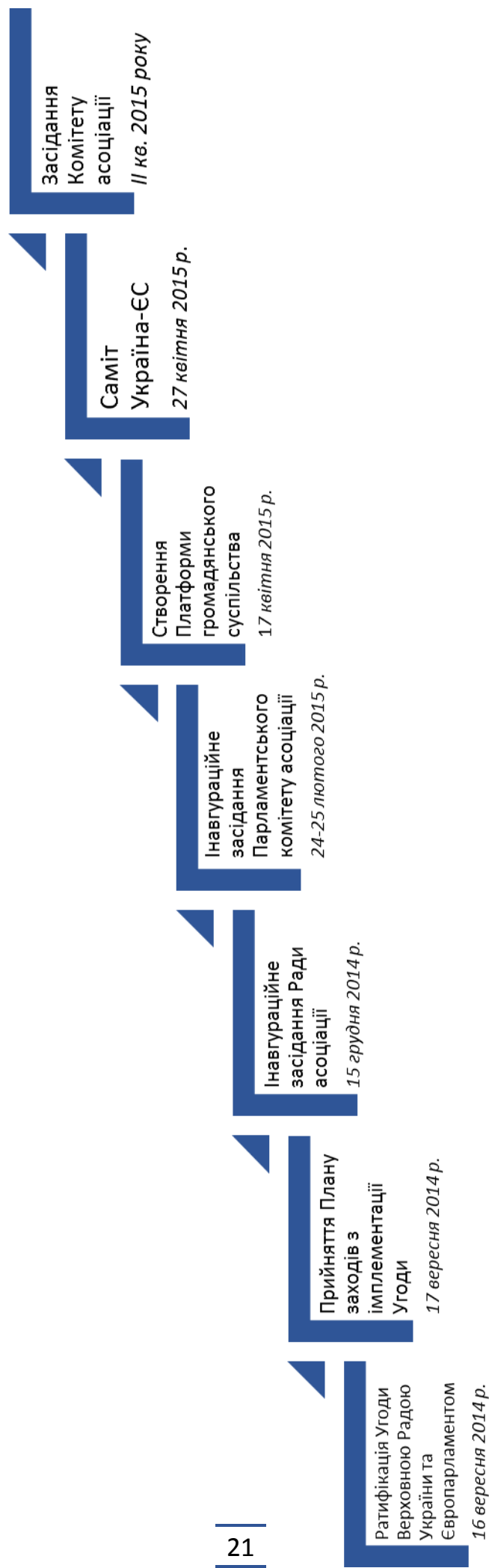
Зокрема, 25 березня 2015 р. оприлюднено Звіт Європейської Комісії та Високого представника ЄС із закордонних справ та безпекової політики «Імплементация Європейської політики сусідства в Україні. Прогрес у 2015 році та рекомендації до дій»⁷, який містить інформацію щодо поступу реформ в Україні та рекомендації на наступний рік.

Як зазначено у документі, Україною досягнуто відчутний прогрес в поглибленні та зміцненні демократії, прав людини та фундаментальних свобод, зокрема відзначено проведення президентських і парламентських виборів у відповідності до європейських і міжнародних стандартів; ухвалення пакету антикорупційних законів; початок роботи з реформування судової системи та правоохоронних органів, а також процесу децентралізації.

Водночас ЄК висловила низку критичних зауважень та надала рекомендації щодо проведення конституційної, судової реформ, реформування виборчого законодавства, системи державного управління та органів внутрішніх справ, належної імплементації антикорупційного законодавства, реформ в енергетичному секторі тощо.

⁷ Режим доступу: http://eeas.europa.eu/enp/pdf/2015/ukraine-enp-report-2015_en.pdf

Рис. 3. Графік виконання Угоди

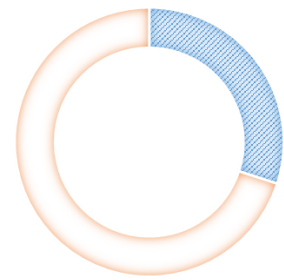

II. ВИКОНАННЯ ПРІОРИТЕТІВ ПОРЯДКУ ДЕННОГО АСОЦІАЦІЇ

У частині першій розділу III ПДА Україна та ЄС визначили короткострокові пріоритети дій у проведенні реформ, заходи для реалізації яких необхідно взяти в першу чергу. Оцінка прогресу у виконанні пріоритетів здійснювалась виходячи із змісту завдань, визначених ПДА.

Конституційна реформа

Відновити конституційну реформу шляхом інклюзивного та представницького процесу, зокрема за допомогою активних консультацій з громадянським суспільством, відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії, включаючи законодавчі кроки, спрямовані на внесення змін до Конституції для децентралізації влади та проведення судової реформи.

Досягнуто **певного прогресу** в реалізації конституційної реформи.

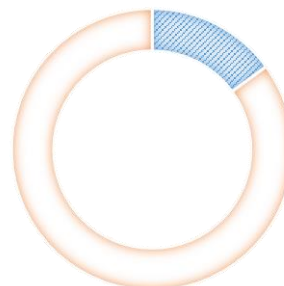
3 березня 2015 року з метою напрацювання узгоджених пропозицій щодо вдосконалення Конституції України, зокрема в частині децентралізації влади, Указом Президента України створено Конституційну Комісію. Відповідно до Положення, Конституційна Комісія є спеціальним допоміжним органом при Президентові України.

Основними завданнями Конституційної Комісії є узагальнення практики виконання Конституції України, пропозицій щодо її вдосконалення з урахуванням сучасних викликів та потреб суспільства, напрацювання узгоджених пропозицій щодо проведення конституційної реформи та забезпечення їх широкого громадського та професійного обговорення.

31 березня 2015 року Президент України своїм Указом затвердив персональний склад Конституційної комісії під головуванням Голови Верховної Ради України В. Б. Гройсмана. До складу Комісії увійшли 72 особи, у тому числі представники наукових кіл, народні депутати, судді.

У квітні цього року відбулися перші два засідання Конституційної комісії, за результатами яких у її складі було створено робочі групи за трьома напрямками: децентралізація влади і місцеве самоврядування, реформа правосуддя і забезпечення прав людини. Також було затверджено склад робочих груп і визначено графік роботи Комісії, наступні її засідання мають відбутися 13, 26 травня і 17 червня 2015 року.

Вжити заходів для гармонізації виборчого законодавства шляхом його уніфікації та реформування системи фінансування політичних партій, включаючи державне фінансування. Такі заходи мають вживатися шляхом інклюзивного та представницького процесу відповідно до рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ, ГРЕКО та Венеціанської комісії; при цьому, в першу чергу необхідно переглянути законодавство щодо місцевих виборів з огляду на заплановане проведення місцевих виборів у другій половині 2015 року.

Досягнуто **обмеженого прогресу** у реформуванні виборчого законодавства.

У Верховній Раді України утворена експертна група з питань підготовки законопроекту «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» з метою підготовки скоординованих дій щодо законодавчого забезпечення виборів депутатів, міських голів у відповідності з вимогами реформування місцевого самоврядування. До складу зазначеної експертної групи залучені народні депутати України, представники громадськості та державних органів.

6 квітня 2015 року Кабінетом Міністрів України було внесено на розгляд Верховної Ради України законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансування діяльності політичних партій». Законопроект розроблений з метою досягнення критеріїв Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, зокрема відповідно до рекомендації експертних місій ЄС, що відбулись у березні ц.р., та на виконання рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO) стосовно прозорості фінансування політичних партій та виборчих кампаній⁸.

Законопроект передбачає внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Законів України "Про Рахункову палату", "Про політичні партії в Україні", "Про Національне антикорупційне бюро України" з метою:

- закріплення джерел набуття коштів та майна політичними партіями, у тому числі через фінансову підтримку з державного бюджету;
- уточнення переліку суб'єктів, які не можуть здійснювати фінансування політичних партій;
- встановлення обмежень сум добровільних внесків юридичних та фізичних осіб;
- закріплення видів, змісту, строків оприлюднення фінансової звітності політичних партій;

⁸ Коаліційною Угодою передбачено посилення відповідальності політичних партій за невиконання ними вимог щодо відкритості та прозорості фінансування їхньої діяльності, протягом II кварталу 2015 року - прийняття комплексних змін до законодавства щодо забезпечення прозорості фінансування партій та виборчих кампаній згідно з рекомендаціями GRECO)

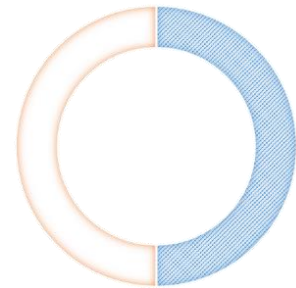
- визначення порядку контролю за фінансуванням політичних партій та контролюючого органу у цій сфері;
- встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення обмежень у фінансуванні політичної партії.

Одночасно на розгляд парламенту був поданий законопроект «Про внесення зміни до статті 87 Бюджетного кодексу України», який вносить фінансування політичних партій до переліку видатків, що здійснюються з Державного бюджету України.

Крім того, Комітетом Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції створена робоча група з напрацювання пропозицій щодо законодавчого врегулювання питань фінансування політичних партій, до складу якої включені народні депутати України, представники громадськості, державних органів.

Реформа системи запобігання та боротьби з корупцією

Продемонструвати значний прогрес в боротьбі з корупцією, у тому числі шляхом реалізації комплексного пакету антикорупційного законодавства, ухваленого 14 жовтня 2014 року, починаючи з формування та забезпечення ефективного функціонування Національного антикорупційного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Досягнуто **значного прогресу** у реформуванні системи запобігання та боротьби з корупцією.

Йдеться в першу чергу про Закони України «Про Національне антикорупційне бюро України» (набрав чинності 25 січня 2015 року) та «Про запобігання корупції» (вводиться в дію 26 квітня 2015 року).

Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII **«Про запобігання корупції»** спрямований на комплексне реформування системи запобігання корупції відповідно до міжнародних стандартів, зокрема рекомендацій GRECO⁹, та успішних практик іноземних держав. Закон передбачає створення окремого незалежного превентивного антикорупційного органу – Національного агентства з питань запобігання корупції (центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом), на яке покладатимуться завдання із координації розробки та виконання державними органами відомчих антикорупційних програм, забезпечення дотримання публічними службовцями законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, правил етичної поведінки, здійснення щодо них заходів фінансового контролю тощо.

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 118 утворено Національне агентство з питань запобігання корупції.

⁹ Йдеться зокрема про першу з 25 рекомендацій, наданих GRECO у її Звіті за результатами Спільних Першого і Другого раундів оцінювання України (*Eval I/II Rep (2006) 2E*), яка полягає у доцільності створення незалежного органу, що не має правоохоронних функцій і здійснює нагляд за реалізацією національної антикорупційної стратегії і відповідних планів дій, а також пропонує нові стратегії та заходи з боротьби проти корупції.

25 березня 2015 року Уряд прийняв низку постанов, необхідних для започаткування діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, зокрема:

- затверджено Положення про конкурс з відбору кандидатів на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції та Регламент роботи відповідної конкурсної комісії (*постанова Кабінету Міністрів від 25 березня 2015 року № 170*), що визначає прозорі засади конкурсу з відбору кандидатів на посади членів Національного агентства, який проводитиметься за активної участі громадськості.

- затверджено порядок організації та проведення конкурсу з формування Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції (*постанова від 25 березня 2015 р. № 140*).

Утворення та формування зазначеної ради, що забезпечуватиме громадський контроль за діяльністю Національного агентства, та складатиметься з 15 осіб, здійснюватиметься Кабінетом Міністрів України на підставі результатів відкритого конкурсу.

У свою чергу, Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII «**Про Національне антикорупційне бюро України**» визначаються правові засади організації та діяльності спеціалізованого правоохоронного антикорупційного органу – Національного антикорупційного бюро України (далі – Національне бюро).

До основних функцій Національного бюро Законом віднесено досудове розслідування корупційних та пов'язаних із корупцією злочинів, що вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або становлять особливу суспільну небезпеку. При цьому компетенція Національного бюро не поширюватиметься на приватний сектор, отже, цей орган не втручатиметься у ведення бізнесу.

Також однією із важливих функцій Національного бюро є виявлення та повернення до України активів, виведених корумпованими чиновниками.

Для забезпечення функціонування Національного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції у Державному бюджеті України на 2015 рік передбачено видатки у розмірі 249 та 112,5 млн. грн. відповідно.

Для відбору кандидатів на посаду директора Бюро, згідно з положеннями Закону було сформовано конкурсну у складі 9 осіб, яких у рівній кількості визначено Президентом України, Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою України. 16 квітня Президент України, на підставі пропозицій конкурсної комісії, призначив директором Бюро Артема Ситника.

Закон України «**Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки**» від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII визначає систему завдань і заходів щодо зменшення рівня корупції та спрямований на досягнення таких результатів:

- створення в Україні системи прийняття рішень щодо антикорупційної політики на основі аналізу достовірних даних про корупцію, моніторингу виконання цих рішень та їх впливу на стан справ з корупцією незалежним спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики у партнерстві із

громадянським суспільством, а також формування суспільної підтримки у подоланні корупції;

- створення в Україні чітких законодавчих основ для функціонування незалежного спеціально уповноваженого органу з питань антикорупційної політики;
- створення системи доброчесної та професійної публічної служби відповідно до міжнародних стандартів та кращого світового досвіду;
- запровадження ефективних антикорупційних програм у центральних органах виконавчої влади, забезпечення для суспільства прозорості їх діяльності;
- впровадження правових засад лобіювання;
- усунення ризиків корупції та впровадження прозорої системи проведення державних закупівель;
- подолання корупції у судовій системі та органах кримінальної юстиції;
- усунення корупційних передумов ведення бізнесу, формування сприятливого для відмови від корупційних практик бізнес-клімату та нетолерантного ставлення бізнесу до корупції;
- забезпечення відкритості суспільно необхідної інформації;
- створення системи інструментів, які би дозволяли ефективно виявляти та розслідувати корупційні злочини, конфісковувати майно, яке було предметом злочинної діяльності або одержане як її наслідок, притягувати до відповідальності осіб, причетних до вчинення корупційних злочинів тощо.

4 квітня 2015 року рішенням Кабінету Міністрів затверджено **Державну програму щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки**. З метою виконання заходів, передбачених Антикорупційною стратегією, зазначена державна програма переглядатиметься щорічно з урахуванням результатів реалізації визначених заходів, висновків та рекомендацій парламентських слухань щодо національного звіту про стан справ з корупцією.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» від 14 жовтня 2014 року 1701-VII спрямований на протидію легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та передбачає:

- зобов'язання юридичних осіб приватного права вказувати кінцевого вигодоодержувача – фізичну особу при реєстрації, зміні власності юридичної особи, а також при відкритті рахунків у фінансових установах;
- запровадження вільного доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно для органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізичних та юридичних осіб.

12 лютого 2015 року Верховною Радою України прийнято **Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» (№ 198-VIII)**, яким передбачено удосконалення положень новоприйнятого законодавства у сфері протидії корупції та легалізації (відмивання) доходів, зокрема в частині функціонування антикорупційних інституцій – Національного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції з метою виконання

рекомендацій, наданих експертами моніторингової місії Міжнародного валютного фонду.

Цим Законом в частині забезпечення належного функціонування Національного бюро передбачено удосконалення процедури конкурсного добору на зайняття вакантних посад, унормування питання оплати праці працівників, впровадження положення про взаємодію з іншими правоохоронними та державними органами, уточнення підслідності, зокрема в частині її поширення на Президента України, повноваження якого припинено, законодавче закріплення заборони прийняття на службу осіб, які протягом останніх п'яти років працювали у спеціально уповноважених підрозділах по боротьбі з корупцією в правоохоронних органах.

Також Законом удосконалюються положення Закону України «Про запобігання корупції» в частині забезпечення проведення конкурсу на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції, уточнення переліку інформації, яка подається у щорічних деклараціях особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зокрема необхідності вказівки юридичних осіб, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї, включення подарунків, отриманих від близьких осіб, до об'єктів декларування.

Крім того, передбачено зміни до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», зокрема в частині розширення кола національних публічних діячів, яке охоплюватиме, серед іншого, державних службовців, посади яких віднесені до другої категорії посад, керівників обласних територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів прокуратури, голів та суддів апеляційних судів, а також керівників адміністративних, управлінських чи наглядових органів господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50%.

Для удосконалення правової основи боротьби з корупцією 30 березня 2015 року Кабінетом Міністрів України подано на розгляд Верховної Ради України законопроекти:

- **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України»** (реєстр. № 2492), яким передбачається визначити особливості врегулювання трудових відносин за участі працівників НАБ, встановити заборону для них бути членами політичних партій та обмежити їх участь у виборчому процесі, а також включити НАБ до переліку державних органів, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю, та суб'єктів забезпечення національної безпеки;
- **«Про внесення змін до законів України «Про Національне антикорупційне бюро України» і «Про запобігання корупції»** (реєстр. № 2494), яким передбачається виключити із Законів України «Про запобігання корупції» і «Про Національне антикорупційне бюро України» положень про виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі члена Національного агентства, особи начальницького складу або працівника Національного бюро під час виконання службових обов'язків.

На виконання відповідної рекомендації Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) 16 січня 2015 року зареєстровано законопроект **«Про внесення змін до Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України та**

суддів» (реєстр. № 1776), який 5 лютого 2015 р. направлено Верховною Радою до Конституційного Суду для одержання висновку щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Законопроект передбачає скасування депутатської недоторканості (водночас депутати не нестимуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп) та зміну процедури зняття суддівської недоторканості.

9 квітня 2015 року Верховною Радою прийнято Закон України **«Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних»**(реєстр. № 2171), який спрямований на забезпечення реалізації права особи на доступ до інформації, що становить суспільний інтерес, забезпечення прозорості в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування шляхом упровадження механізму оприлюднення публічної інформації у вигляді відкритих даних.

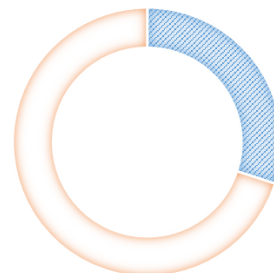
З метою забезпечення прозорості діяльності органів державної влади, сприяння зниженню рівня корупції та запобігання недобросовісній (нечесній) поведінці стосовно суб'єктів підприємництва в Україні Кабінетом міністрів:

22 грудня 2014 року призначено на посаду **бізнес-омбудсмена України** Альгірдаса Шемету – литовського і європейського політика, екс-міністра фінансів Литви, європейського комісара з бюджету та фінансового планування в 2009-2010, а з 9 лютого 2010 року – з оподаткування, митного союзу, аудиту та боротьби з шахрайством (*розпорядження КМУ №1251-р*). **Утворено Раду бізнес-омбудсмена та схвалено Положення про неї** (*постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.14 № 691*), яка є постійно діючим консультативно-дорадчим органом при Кабінеті Міністрів України.

Рада керується Меморандумом про взаєморозуміння щодо підтримання української антикорупційної ініціативи від 12 травня 2014 р., укладеного між Кабінетом Міністрів України, Європейським банком реконструкції та розвитку, Організацією економічного співробітництва та розвитку, Американською торговельною палатою в Україні, Європейською Бізнес Асоціацією, Федерацією роботодавців України, Торгово-промисловою палатою України, Українським союзом промисловців і підприємців.

Рада має підготувати пропозиції до законопроекту щодо утворення установи бізнес-омбудсмена, буде приймати та розглядати скарги від суб'єктів підприємництва на дії або бездіяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, що належить до сфери їх управління, а також їх посадових осіб.

Вжити подальших заходів щодо реформи правосуддя, зокрема шляхом прийняття відповідно до європейських стандартів та в тісній співпраці з Радою Європи/Венеціанською комісією Стратегії судової реформи, включаючи деталізований та всеохоплюючий план імплементації.

Досягнуто **певного прогресу** у реформуванні системи правосуддя.

12 лютого 2015 року Верховною Радою України прийнято Закон України «**Про забезпечення права на справедливий суд**», яким викладається в новій редакції Закон України «Про судоустрій і статус суддів» і вносяться зміни до інших законодавчих актів. Закон опубліковано 26 лютого 2015 року.

Серед основних новел Закону є, зокрема:

- запровадження інституту кваліфікаційного оцінювання професійного рівня судді та перевірки доброчесності суддів;
- введення суддівського досьє, в якому міститимуться усі дані про суддю і відомості про його кар'єру;
- удосконалення процедури спеціальної підготовки кандидата на посаду судді;
- удосконалення інституту дисциплінарної відповідальності суддів;
- визначення нового порядку формування складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції на прозорих умовах і конкурсних засадах;
- встановлення порядку безпосереднього звернення із заявами про перегляд судових рішень до Верховного Суду України.

Частиною Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» є нова редакція Закону України «Про судоустрій та статус суддів», яка одержала у цілому позитивну оцінку експертів Ради Європи, що відображено у висновку, прийнятому на пленарному засіданні Венеціанської Комісії 20-21 березня 2015 року¹⁰. Разом з тим, у висновку наголошується на необхідності законодавчого урегулювання низки важливих питань. Зокрема, Венеціанська Комісія рекомендує:

- розширити можливості використання судами інших мов, крім української;
- обмежити повноваження Президента щодо здійснення переведення суддів без конкурсу у випадку ліквідації або реорганізації судів;

¹⁰ Спільний висновок Венеціанської Комісії та Директорату з прав людини й верховенства права щодо судоустрою та статусу суддів і змін до Закону «Про Вищу раду юстиції України», прийнятий Венеціанською Комісією на її 102 пленарній сесії (Венеція, 20-21 березня 2015 року) (CDL-AD(2015)007).

<http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD%282015%29007-e>

- звільнення некомпетентних та корумпованих суддів має здійснюватися із додержанням принципів справедливості, пропорційності та незалежності судової гілки влади.

Також Венеціанська Комісія підкреслила, що ефективне реформування судової системи України відповідно до європейських стандартів неможливе без внесення змін до Конституції України, зокрема, у частині:

- скасування повноважень Верховної Ради України у процесі призначення суддів безстроково та їх звільнення;
- зміни складу Вищої ради юстиції таким чином, щоб більшість її членів становили судді, обрані суддями;
- скасування повноважень Верховної Ради України щодо зняття недоторканості суддів;
- скасування конституційного повноваження Президента утворювати та ліквідувати суди, натомість врегулювавши це питання на рівні закону.

З метою підготовки пропозицій щодо проведення судової реформи, спрямованої на досягнення європейських стандартів забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина, налагодження ефективного механізму взаємодії державних органів та інститутів громадянського суспільства в процесі здійснення такої реформи Президентом України утворено Раду з питань судової реформи (*Указ від 16 жовтня 2014 року № 812*). Серед ключових завдань Ради – підготовка проекту стратегії реформування судоустрою та судочинства, інших суміжних правових інститутів.

За участю експертів проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» підготовлена Стратегія реформ сектору юстиції на 2015-2020 роки, яка 17 березня 2015 року була схвалена Радою з питань судової реформи та передана на затвердження Президенту.

Відповідно до Стратегії реформування судової системи буде здійснюватися за двома ключовими етапами. Перший етап – невідкладне оновлення законодавства з метою відновлення довіри до судової влади, впровадження якого не потребує внесення змін до Конституції. Другий етап – внесення необхідних змін до Конституції України згідно з європейськими стандартами та рекомендаціями Венеціанської комісії.

Реформування прокуратури

Верховною Радою України 14 жовтня 2014 року прийнято Закон України «**Про прокуратуру**».

Положення Закону щодо ліквідації елементів так званого «загального нагляду» набрали чинності 26 жовтня 2014 року. Скасовано організаційно-розпорядчі документи, які регламентували порядок організації прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів, приведено у відповідність із законодавчими змінами низку галузевих наказів.

Відповідно до вимог нового Закону впровадження його положень здійснюється за наступними етапами:

- Проведення всеукраїнської конференції працівників прокуратури як найвищого органу прокурорського самоврядування, який скликається двічі на рік.

- Утворення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, до складу якої своїх членів призначають всеукраїнська конференція працівників прокуратури, з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів, з'їзд адвокатів, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини за погодженням із комітетом Верховної Ради України, до предмету відання якого належить організація та діяльність органів прокуратури. У листопаді 2014 року відбулися з'їзди представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, а також з'їзд адвокатів України, які призначили членів до складу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.
- Створення Ради прокурорів як вищого органу прокурорського самоврядування у період між всеукраїнськими конференціями працівників прокуратури.

Для імплементації закону наразі розробляються нормативно-правові акти Генеральної прокуратури України щодо:

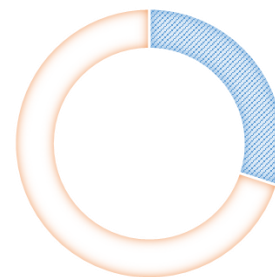
- розмежування повноважень Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур в частині виконання конституційних функцій;
- здійснення повноважень прокурора з покладених на нього функцій за напрямками діяльності (галузеві накази);
- положення про затвердження діяльності структурних підрозділів Генеральної прокуратури України тощо.

На сьогодні готуються проекти Регламенту всеукраїнської конференції працівників прокуратури, Положення про Раду прокурорів України, Положення про Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів, Положення **про порядок підготовки та подання на державну реєстрацію** нормативно-правових актів Генеральної прокуратури України, Положення про порядок організації роботи з координації діяльності правоохоронних органів, взаємодії органів прокуратури із суб'єктами протидії злочинності.

Крім того, у Верховній Раді зареєстровано ряд депутатських законопроектів (реєстр. №№ 1734, 1734-1, 2404, 2404-1), спрямованих на врегулювання питань призначення прокурорів місцевих та регіональних прокуратур, а також формування органів прокурорського самоврядування.

Також **запроваджено механізм опублікування наказів Генерального прокурора України**. Накази Генерального прокурора України, що є нормативно-правовими актами, після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів публікуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України.

Розпочати комплексне реформування системи державного управління та, зокрема, державної служби й служби в органах місцевого самоврядування на основі європейських принципів державного управління, в тому числі шляхом доопрацювання та прийняття проекту закону про реформу державної служби.

Досягнуто **певного прогресу** у реформуванні державної служби.

З метою проведення комплексного реформування державної служби й служби в органах місцевого самоврядування 30 березня 2015 р. Урядом внесено на розгляд Верховної Ради законопроекти:

1) «Про державну службу» (реєстр. № 2490), який враховує успішний досвід відповідних реформ у європейських країнах, насамперед Республіці Польща, рекомендації щодо засад професійної державної служби, визначені експертами Програми SIGMA у Звіті з оцінки Закону України «Про державну службу» від 17 листопада 2011 року № 4050-VI, а також їх коментарі, надані за підсумками проведених у 2014 році експертних місій.

Законопроектом запроваджено ряд принципових новацій, а саме: розмежування політичних та адміністративних посад, врегулювання статусу державного службовця, конкурсних процедур добору на державну службу, в тому числі на посади вищого корпусу державної служби, гарантування рівного доступу до державної служби, поєднання системи винагород з оцінкою роботи, надання пріоритету кар'єрній службі, посилення персональної відповідальності за виконання обов'язків, створення умов прозорості діяльності державних органів та гідної оплати праці державних службовців на основі обґрунтованої моделі з мінімальним впливом суб'єктивізму та проходження служби виключно на основі особистих якостей та досягнень (заслуг).

2) «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. номер 2489), який створює правові передумови для підвищення престижності служби в органах місцевого самоврядування; врегулювання статусу службовця органу місцевого самоврядування; рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування виключно на основі заслуг; прозорого прийняття на службу до органів місцевого самоврядування; стимулювання кар'єрного зростання; деполітизації; нової моделі оплати праці, що мінімізує суб'єктивізм керівника; впровадження ефективного механізму запобігання корупції; підвищення рівня соціального та матеріального захисту службовців. Цей законопроект розроблено на основі європейських принципів державного управління та гармонізовано з проектом Закону України «Про державну службу».

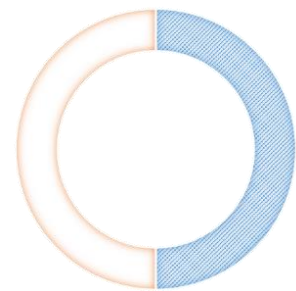
У Звіті Європейської Комісії та Високого представника ЄС із закордонних справ та безпекової політики «Імплементация Європейської політики сусідства в Україні. Прогрес

у 2015 році та рекомендації до дій» наведено позитивну оцінку Програми SIGMA щодо зазначених законопроектів¹¹.

18 березня 2015 року Кабінетом Міністрів України схвалено **Стратегію реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року** та затверджено план заходів щодо її реалізації (розпорядження № 227). Стратегія визначає проблеми, які потребують розв'язання, мету, шляхи реалізації, індикатори реформи державної служби та служби в органах місцевого самоврядування та містить комплекс першочергових завдань і заходів, спрямованих на забезпечення розвитку державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Дерегуляція

Зменшити регуляторний тягар для бізнесу, зокрема для малих і середніх підприємств, за рахунок скорочення кількості дозволів та ліцензій.

Досягнуто **значного прогресу** у сфері дерегуляції.

З метою зниження регуляторного тиску держави на бізнес шляхом спрощення процедур, зменшення контролюючих органів та частоти перевірок, скасування зайвих дозволів та ліцензій тощо Урядом вжито таких заходів:

1) Встановлено мораторій щодо здійснення перевірок суб'єктів господарювання згідно Закону України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

Також Законом України № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)» встановлено, що у 2015 та 2016 роках перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб - підприємців з обсягом доходу до 20 млн. гривень за попередній календарний рік контролюючими органами здійснюються виключно з дозволу Кабміну, за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки, згідно з рішенням суду або згідно з вимогами Кримінального процесуального кодексу України.

2) Спрощено процедури дозвільного характеру та скорочено строки отримання спеціальних ліцензій і сертифікатів для компаній, що працюють у сфері АПК, паливно-енергетичного комплексу та у харчовій промисловості (постанова Кабінету Міністрів України від 28 січня 2015 р. № 42).

- у *аграрному секторі* скорочено строки оформлення карантинного та фітосанітарного сертифікатів (з 5 днів до 1-го), скасовано обов'язковий карантинний сертифікат для перевезення зернових та олійних культур (відтепер

¹¹ Див. стор.9. Режим доступу: http://eeas.europa.eu/enp/pdf/2015/ukraine-enp-report-2015_en.pdf

він буде видаватися тільки на вимогу компаній), а також необхідність отримання карантинного сертифікату для внутрішніх перевезень.

Ці нововведення вирішать проблеми з затримкою вантажів, призведуть до скорочення зайвих витрат компаній під час перевезення зерна і, як результат, сприятимуть здешевленню ланцюжків поставок української сільськогосподарської продукції.

- спрощено процедури у надрокористуванні (моніторинг та науковий супровід виключені з обов'язкових умов спеціального дозволу на користування надрами).
- скасовано державну реєстрацію дієтичних харчових продуктів.

3) Вдосконалено порядок ліцензування видів господарської діяльності з позиції спрощення для бізнесу та влади адміністрування процедур у сфері ліцензування (Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII). Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» передбачає:

- скорочення переліків видів діяльності, що підлягають ліцензуванню з 56 до 30;
- посилення контролю за органами ліцензування;
- закріплення засад дистанційного, зокрема, електронного ліцензування;
- запровадження можливості надання ліцензій на окремі види господарської діяльності на місцевому рівні;
- встановлення можливості делегування територіальним підрозділам повноважень щодо проведення перевірок додержання ліцензіатами ліцензійних умов;
- заборона вимагання від суб'єктів господарювання даних, які знаходяться в державних реєстрах;
- затвердження ліцензійних умов на вищому рівні виконавчої гілки влади – Кабінетом Міністрів України;
- встановлення засад підвищення доступності інформації у сфері ліцензування шляхом забезпечення безоплатного доступу до неї (до Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців) за допомогою мережі Інтернет;
- скорочення адміністративних процедур, що здійснюються ліцензіатами та органами ліцензування.

Реалізація положень Закону сприятиме суттєвому спрощенню порядку отримання ліцензій, зменшенню кількості видів господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, запровадженню сучасних електронних технологій отримання ліцензій, закладенню у сфері ліцензування фундаменту більш прозорих партнерських стосунків між державою та бізнесом, підвищенню рейтингу України за класифікацією Світового банку через утворення більш сприятливих умов розвитку підприємництва та зростання інвестиційної привабливості України.

4) 18 березня 2015 р. на засіданні Кабміну був ухвалений План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, який містить 131 завдання, що спрямовані на усунення регуляторних, адміністративних бар'єрів, які перешкоджають ефективному веденню підприємницької діяльності, зокрема щодо удосконалення ліцензійних та дозвільних процедур, процедур технічного регулювання, державного нагляду (контролю), митного та податкового регулювання, умов здійснення підприємництва у

аграрній, харчовій, будівельній галузі, сферах електроенергетики, нафтогазовій, інформаційних технологій, телекомунікацій (розпорядження від 18 березня 2015 р. № 357).

5) 7 квітня 2015 р. запроваджено механізм спрощеної процедури отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців від Міністерства юстиції в Україні в режимі онлайн у сферах:

- **державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців**(видача довідок, які стосуються реєстрації підприємств та ведення бізнесу).

- **державної реєстрації речових прав на нерухоме майно**(такі документи як свідоцтво про право власності, витяг про державну реєстрацію, рішення про зупинення розгляду заяви і рішення про відмову в реєстрації права власності).

Для отримання інформації достатньо просто із сайту Міністерства юстиції України new.minjust.gov.ua зайти на відповідний портал, зробити замовлення на формування потрібної довідки чи витягу, оплатити цю послугу за допомогою платіжної карти, після чого потрібний документ буде сформований у режимі онлайн, і його можна роздрукувати як офіційний. Кожному документу присвоюється унікальний ідентифікаційний код. Документи без печаток і без підписів відповідних державних реєстраторів мають такий же офіційний статус, як і паперові.

Замовлення щодо формування необхідного документу з реєстру підприємств можна робити за максимально розширеним переліком для пошуку: назвою компанії, інформацією про засновників, інформацію про директорів, за відповідним кодом.

Вартість отримання документа становитиме 45,68 грн. Ще 3 гривні у вигляді комісії сплачується Ощадбанку. Загальна сума за проведення операції – 48,68 грн. Це 75% від вартості паперового аналога.

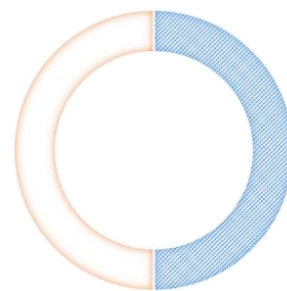
Такі нововведення дають можливість покращити позиції України в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business за 4 позиціями, за які відповідає Міністерство юстиції: реєстрації бізнесу з 76 до 12 місця; реєстрації власності – з 59 до 35; вирішенні питань із неплатоспроможності з 142 до 108; забезпечення виконання контрактів піднятися з 43 до 27 місця.

6) 7 квітня 2015 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» від 12.02.2015 № 191-VIII, який передбачає:

- скорочення на 16 дозвільних документів (дозволу, рішення, висновку, погодження);
- встановлення строку реєстрації бізнесу протягом не більше двох днів (з 5 днів до 2);
- стимулювання раціонального використання сільськогосподарських земель та спрощення відносини у сфері оренди землі;
- запровадження видачі документів дозвільного характеру через центри надання адміністративних послуг.

7) У березні 2005 року Уряд вніс на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо удосконалення механізму захисту прав кредиторів (реєстр № 2382) та щодо взяття на облік платника податків в режимі реального часу і застосування при цьому принципу мовчазної згоди (реєстр. № 2381).

Підвищити прозорість та конкурентоспроможність в галузі державних закупівель. Привести перелік виключень із сфери державних закупівель у відповідність до директив ЄС щодо державних закупівель. Забезпечити проведення закупівель на конкурсній основі та гарантувати доступ до інформації щодо державних закупівель, зокрема для державних підприємств.

Досягнуто **значного прогресу** у реформуванні системи державних закупівель.

Продовжувалась робота щодо подальшого¹² наближення законодавства України у сфері державних закупівель, практики його застосування до найкращих світових практик та стандартів, законодавства ЄС у цій сфері.

12 лютого 2015 року відбулася презентація **пілотної системи електронних державних закупівель** під назвою ProZorro (www.prozorro.org). На першому етапі через систему будуть здійснюватися «підпорогові» державні закупівлі товарів – на суму до 100 тис. грн. і послуг – до 1 млн. гривень.

Основна мета системи – це забезпечення прозорості процесу державних закупівель, підвищення довіри бізнесу та боротьба з корупцією. Електронна система спрощує доступ малого і середнього бізнесу до державних торгів, дозволяє економніше витратити бюджетні кошти та забезпечує громадський контроль за процесом торгів.

Три електронні торгові майданчики вже підключені до системи – e-tender.biz; dz.prom.ua; smarttender.biz/government.

Перші закупівлі вже провели: Міністерство юстиції; Міністерство оборони; Національний банк України; Енергоатом; Київська міська державна адміністрація; Державне управління справами; Міністерство економічного розвитку і торгівлі; Державна фінансова інспекція; Міністерство інфраструктури; Міністерство охорони здоров'я; Львівська міська Рада.

У всіх торгах, які відбулися, економія склала очікувані 10-20% від початкової ціни. Наприклад, при закупівлі Міністерством оборони утеплених польових курток для військових, ціна за одну одиницю знизилась на 283 грн. порівняно із закупівлею того самого товару за «паперовою» процедурою. Державна компанія «Енергоатом» відзначила, що ціна, отримана на електронному аукціоні, є нижчою на 13% порівняно з найнижчою ціною, що пропонують інтернет-магазини.

19 березня 2015 року прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів та медичних виробів шляхом **здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі**)".

Успішний досвід застосування механізму залучення спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі, до закупівель лікарських засобів та медичних виробів за державні кошти демонструє своєчасність поставок ефективних, безпечних та якісних

¹² 10 квітня 2014 р. був прийнятий Закон України "Про здійснення державних закупівель" № 1197-VII.

лікарських засобів та медичних виробів, а також економію бюджетних коштів на закупівлю лікарських засобів до 30%.

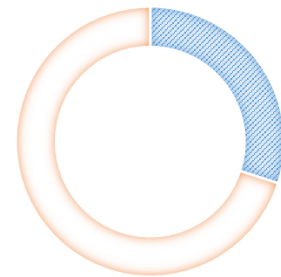
Відповідно до статей 152, 153 Угоди Україна зобов'язана здійснити сплановане, поетапне та контрольоване реформування системи державних закупівель шляхом впровадження в національну правову систему положень, визначених у її додатках актів законодавства ЄС. З метою належної організації здійснення Україною реформ Угодою закріплено вимогу щодо розроблення «дорожньої карти» у сфері державних закупівель.

Мінекономрозвитку за підтримки Проекту ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» розроблено проект Стратегії реформування системи державних закупівель в Україні на 2015-2032 роки, частину якої складає дорожня карта з реалізації положень про державні закупівлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Наразі проект Стратегії винесено на широке громадське обговорення¹³.

Податкова реформа, в тому числі відшкодування ПДВ

Вжити заходів щодо підвищення ефективності системи оподаткування, у тому числі при розгляді скарг щодо відшкодування ПДВ, заходів щодо забезпечення своєчасних виплат за всіма визнаними скаргами щодо відшкодування ПДВ, з недопущенням будь-яких форм дискримінації.

Досягнуто **певного прогресу** у реформуванні ефективності системи оподаткування, **в тому числі відшкодування ПДВ**.

Прийнято Закон України від 28 грудня 2014 р. № 71 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)», яким запроваджено новий механізм адміністрування ПДВ (з 01.02.2015 по 01.07.2015 працює в тестовому режимі).

Система електронного адміністрування ПДВ забезпечує відповідність сплаченого та нарахованого ПДВ, а також унеможливорює формування фіктивного ПДВ та неправомірного відшкодування його з бюджету. На сьогодні прийнято всі законодавчі та підзаконні акти, необхідні для функціонування системи електронного адміністрування ПДВ.

Протягом 2014 року відшкодовано коштами 43,3 млрд. грн., з них в автоматичному режимі – 55,3 %, або 24,0 млрд. грн. (на 6,3%, або на 1,4 млрд. грн. більше, ніж за 2013 рік). Шляхом оформлення відшкодування сум ПДВ облігаціями внутрішньої державної позики – 6,9 млрд. грн.

¹³ 9 квітня 2015 р. у приміщенні Києво-Могилянської академії в форматі круглого столу відбулося обговорення положень стратегії із залученням європейських експертів, представників неурядових організацій, журналістів.

У січні – лютому 2015 року відшкодовано коштами 9,1 млрд. грн. (на 36,5%, або на 2,4 млрд. грн. більше, ніж за аналогічний період 2014 року), з них в автоматичному режимі – 72,3 %, або 60,6 млрд. грн. (на 54,2%, або на 2,3 млрд. грн. більше, ніж за аналогічний період 2014 року).

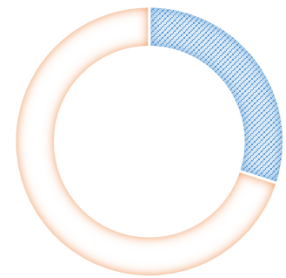
Позитивна динаміка встановлена і по бюджетному відшкодуванню ПДВ підприємствам з часткою іноземного капіталу. У 2014 році підприємствам з часткою іноземного капіталу відшкодовано коштами – 19,0 млрд. грн., у тому числі в автоматичному режимі – 11,6 млрд. грн. або 61 %. Це майже на 3% або на 0,3 млрд. грн. більше, ніж у 2013 році.

У січні – лютому 2015 року підприємствам з часткою іноземного капіталу відшкодовано коштами – 4,7 млрд. грн., у тому числі в автоматичному режимі – 4,0 млрд. грн. або 85%, що на 2,9%, або на 0,3 млрд. грн. більше, ніж за аналогічний період 2014 року.

Платникам ПДВ з часткою капіталу країн Європейського Союзу відшкодовано коштами – 3,2 млрд. грн., у тому числі в автоматичному режимі – 2,6 млрд. гривень.

Зовнішній аудит

Враховуючи результати нещодавніх реформ, продовжувати удосконалення функції зовнішнього аудиту для зміцнення системи стримувань і противаг.

Досягнуто **певного прогресу** у реформуванні системи зовнішнього аудиту.

Рахунковою палатою розроблена нова редакція Закону України "Про Рахункову палату"¹⁴ (реєстр. № 2072).

Законопроект визначає статус Рахункової палати як незалежного органу зовнішнього державного контролю (аудиту), закріплює функціональну, організаційну і фінансову незалежність Рахункової палати, необхідну для виконання покладених на неї завдань. Проект передбачає здійснення Рахунковою палатою контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України, збереженням та використанням державної власності відповідно до стандартів Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI).

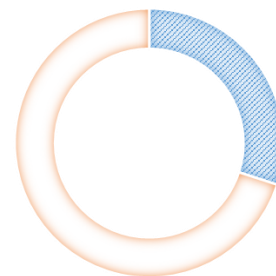
7 квітня 2015 р. прийнято¹⁵ Закон України № 273 «Про внесення змін до Закону України "Про Рахункову палату" (щодо контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України). Законом визначено повноваження Рахункової палати щодо контролю за надходженнями до Державного бюджету України згідно з положеннями статті 98 Конституції України.

¹⁴ 5 березня 2015 р. внесений Президентом України законопроект прийнято в першому читанні.

¹⁵ Закон 9 квітня 2015 року направлено на підпис Президентів України.

Реформування енергетичного сектору

Відповідно до Третього енергетичного пакету прискорити розмежування і реструктуризацію НАК "Нафтогаз України", ухвалити закон щодо нового регуляторного органу у сфері газу, електроенергії та комунальних послуг та надати проекти законів про ринки газу та електроенергії для проведення консультацій зі Стороною ЄС.

Досягнуто **певного прогресу** у реформуванні енергетичного сектору.

9 квітня 2015 р. прийнято Закон України **«Про ринок природного газу»**.

Закон України був розроблений у тісній співпраці з міжнародними експертами, зокрема ЄС та Секретаріату Енергетичного Співтовариства (ЕнС) з метою створення ефективного, конкурентного середовища на ринку природного газу з урахуванням вимог Третього енергетичного пакету ЄС, зокрема Директиви 2009/73/ЄС щодо спільних правил для внутрішнього ринку природного газу та Регламенту 715/2009 про умови доступу до мереж транспортування природного газу.

Наступним кроком для України буде практична реалізація ключового документа. Створення повноцінного та конкурентоздатного ринку природного газу в Україні сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень в енергетичній сфері, деполітизації ринку, підвищення привабливості господарської діяльності на ринку для його суб'єктів, створенню умов для довготривалого інвестування у галузь, зменшенню ризиків та залежності від монопольних зовнішніх постачальників природного газу, зміцненню енергетичної безпеки України та перспектив для якісної нової інтеграції українського ринку газу у ринок ЄС.

25 березня 2015 р. **Урядом схвалив План реформування газового сектору, яким передбачено проведення реструктуризації НАК «Нафтогаз України» до 2017 року.**

7 квітня 2015 р. Урядом схвалив законопроект **«Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»** метою якого є удосконалення державного регулювання в енергетиці, законодавчого закріплення правового статусу НКРЕКП, як незалежного державного колегіального органу, а також виконання зобов'язань України відповідно до Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом та положень Третього енергетичного пакету ЄС.

У співпраці з експертами Секретаріату ЕнС здійснюється опрацювання законопроектів **«Про ринок електричної енергії»**, що був підготовлений з урахуванням вимог Третього енергетичного пакету ЄС, зокрема положень Директиви 2009/72/ЄС. 31 березня - 2 квітня 2015 р. у м. Відні відбулися відповідні консультації в Секретаріаті ЕнС.

III. ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ ТА РЕФОРМИ, ПОЛІТИЧНА АСОЦІАЦІЯ

Основними цілями цього розділу Угоди, на додаток до відповідних пріоритетів ПДА, є дотримання принципів демократії, верховенства права, прав людини та фундаментальних свобод.

Функціонування демократичних інституцій

З метою зміцнення місцевого та регіонального самоврядування, проведення децентралізації ухвалено:

- Закон України «**Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо реформи міжбюджетних відносин)**», спрямований на децентралізацію повноважень та фінансів, надання місцевим бюджетам бюджетної та фінансової самостійності, удосконалення казначейського обслуговування бюджетних коштів, посилення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів, функціонування бюджетної системи України в особливий період, встановлення нового механізму бюджетного вирівнювання, спрощення процедури надання місцевих гарантій та здійснення запозичень від міжнародних фінансових організацій;
- Закон України «**Про добровільне об'єднання територіальних громад**», спрямований на формування спроможних, самодостатніх територіальних громад, які б володіли матеріальними, фінансовими ресурсами, територією та об'єктами соціальної інфраструктури, необхідними для ефективного виконання покладених на їхні органи місцевого самоврядування завдань та функцій, покращення якості надання адміністративних, соціальних, громадських послуг;
- Закон України «**Про засади державної регіональної політики**», який визначає основні правові, економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та організаційні засади державної регіональної політики як складової частини внутрішньої політики України.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства», який передав функції по здійсненню державного архітектурно-будівельного контролю від Мінрегіону до органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також передбачається спростити деякі дозвільні та погоджувальні процедури у будівництві.

Реформа правоохоронних органів

12 лютого 2015 року Верховною Радою прийнято Закон України «**Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ**». Законом передбачено об'єднання існуючих спеціальних підрозділів МВС в єдиний універсальний спеціальний підрозділ міліції; ліквідацію головного управління по боротьбі з організованою злочинністю, транспортної міліції, уповноважених органів внутрішніх справ у справах дітей.

22 жовтня 2014 року Кабінет Міністрів затвердив **Концепцію реформування органів внутрішніх справ та відповідну Стратегію** (розпорядження № 1118). До стратегічних напрямів розвитку МВС та поліції Стратегією віднесено:

- 1) Оптимізацію структури МВС. За службою Національної поліції буде закріплено функцію превенції та охорони громадського порядку. Служби дільничних інспекторів та патрульної поліції становитимуть 70 відсотків персоналу служби, 30 відсотків - персонал чергових частин, служби детективів з розкриття загальнокримінальних злочинів, служб інформаційного та логістичного забезпечення. Водночас поліція буде поділятися на адміністративну та кримінальну.
- 2) Верховенство права.
- 3) Деполітизацію.
- 4) Демілітаризацію. МВС повинно бути перетворено на цивільний орган. Структурні підрозділи МВС будуть цивільними службами, персонал яких частково буде виконувати службові обов'язки у форменому одязі, проте не матиме спеціальних звань, аналогічних військовим, та не буде використовувати військову атрибутику чи символіку.
- 5) Децентралізацію. Територіальні органи та підрозділи МВС будуть мати право самостійно вирішувати питання планування поточної діяльності, кадрової політики та розподілу наданого бюджету з повною відповідальністю за прийняті рішення перед місцевою громадою та керівництвом МВС.
- 6) Підзвітність та прозорість в роботі. МВС забезпечить зворотний зв'язок з різними категоріями громадян, а також дасть змогу переконатися в тому, що рішення та дії правоохоронців є максимально прозорими та відкритими для населення.
- 7) Тісну співпрацю з населенням та місцевими громадами в межах загальноновизнаної у світі моделі "community policing".
- 8) Професіоналізацію персоналу. Зокрема, крім фізичних якостей кандидата, будуть оцінюватися розумові здібності, особливості мотивації і самоконтролю; здатність розуміти почуття інших і вміння впливати на них; уміння будувати і підтримувати робочі взаємовідносини; уміння працювати в групі.

6 квітня 2015 року Урядом внесено на розгляд Верховної Ради проекти законів України:

«Про органи внутрішніх справ» (реєстр. № 2561), яким визначаються правові та організаційні засади діяльності центральних органів виконавчої влади України у сфері внутрішніх справ, а також формування органів внутрішніх справ (а саме: Міністерство внутрішніх справ, Національна поліція, Національна гвардія, Головний центр надання сервісних послуг) як системи самостійних органів виконавчої влади;

«Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України» (реєстр. № 2567), яким устанавлюються строки надання центром сервісних послуг, зокрема:

- видача посвідчення (у т. ч. міжнародного) водія транспортного засобу — п'ять робочих днів;

- реєстрація або зняття з обліку транспортного засобу — один робочий день;
- видача реєстраційного свідоцтва на зброю встановленого зразка або свідоцтва, що засвідчує списання зброї, — один робочий день;
- видача довідки про відсутність (наявність) судимості або обмежень, передбачених кримінально-процесуальним законодавством України, — п'ять робочих днів;
- проведення спеціалістом центру надання сервісних послуг перевірки транспортного засобу — сорок п'ять хвилин.

На розгляді Верховної Ради перебувають депутатські законопроекти:

«Про Національну поліцію» (реєстр. № 1692), який передбачає:

- створення Національної поліції як центрального органу влади, який координує Міністр внутрішніх справ, ліквідацію Управлінь внутрішніх справ в областях та районах;
- фаховий Начальник Національної поліції призначається Кабміном на контракт на 5 років;
- створення Поліцейської комісії при Національній поліції, в якій 3/5 членів - правозахисники та інші цивільні особи;
- призначення на посади в поліції через конкурс, який проводять Поліцейські комісії з використанням поліграфа;
- призначення керівників поліції на контрактній основі на 5 років;
- обов'язковість узгодження місцевими радами призначення керівників поліції громадської безпеки та дорожньої поліції, право їх зняття 2/3 голосів;
- право сесій місцевих рад більшістю голосів зняти будь-якого працівника поліції громадської безпеки (патруль, дільничний) та дорожньої поліції;
- реагування на заяви про порушення працівниками поліції шляхом дисциплінарного розслідування Поліцейською комісією з використанням поліграфа.

«Про поліцію і поліцейську діяльність» (реєстр. № 1692-1), спрямований на створення поліції в якості ефективної єдиної структури всіх органів, основною функцією яких є надання суспільству послуг з підтримання публічного порядку;

- деполітизацію і демілітаризацію органів поліції;
- створення місцевої поліції;
- запровадження конкурсного і прозорого механізму заміщення вакантних посад у поліції, включаючи керівні посади;
- встановлення об'єктивного і незалежного механізму розгляду справ про притягнення поліцейського до дисциплінарної відповідальності;
- позбавлення поліції невластивих їй функцій;
- підвищення рівня заробітної плати поліцейських;
- захист поліцейського від незаконного впливу на нього з боку керівництва;
- регламентацію порядку застосування поліцією заходів примусу.

12 лютого 2015 року на розгляд Верховної Ради групою народних депутатів внесено **проект Закону «Про Державне бюро розслідувань»** (реєстр. № 2114), що визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань –

державного правоохоронного органу, на який покладаються завдання з попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, віднесених до його компетенції, а саме:

- запобігання, а також виявлення, розкриття і розслідування злочинів, пов'язаних з діяльністю злочинних організацій, тероризмом та особливо тяжких насильницьких злочинів;
- запобігання, а також розкриття і розслідування злочинів катування і злочинів, пов'язаних з іншими жорстокими, нелюдськими або такими, що принижують гідність, видами поведінки і покарання, вчинених слідчими (детективами) Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, органів внутрішніх справ, а також прокурорами;
- розкриття і розслідування корупційних та пов'язаних з корупцією злочинів, вчинених працівниками Національного антикорупційного бюро України і прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

1 грудня 2014 року офіційно розпочала роботу **Консультативна місія ЄС з питань реформування цивільного сектору безпеки (EUAM)**.

Діяльність місії зосереджена на розробці та впровадженні стратегії реформування сектору цивільної безпеки України, передусім органів внутрішніх справ (включно з міліцією і Національною гвардією) та системи правосуддя, налагодженні координації між правоохоронними органами, судовою системою, органами безпеки та охорони кордону, оборонними структурами. Крім цього, місія ЄС здійснюватиме моніторинг впровадження ухвалених рішень, а також надаватиме допомогу в проведенні тренінгів та навчання персоналу сектору цивільної безпеки України.

4 лютого 2015 року Верховна Рада ратифікувала Угоду між Україною та ЄС щодо статусу Консультативної місії ЄС з питань реформування цивільного сектору безпеки в Україні, яка 13 березня 2015 року набрала чинності.

З метою гуманізації системи покарань 5 лютого 2015 року Верховною Радою прийнято Закон України «**Про пробацію**» (№ 160-VIII), яким передбачено створення в Україні системи пробації як системи наглядових та соціально-виховних заходів, які застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до осіб, що притягаються або яких притягнуто до кримінальної відповідальності.

Права людини та основні свободи

З метою забезпечення системного підходу до вирішення проблем у сфері забезпечення та реалізації прав людини і основоположних свобод, їх ефективного захисту 25 березня 2015 року Урядом схвалено законопроект «**Про затвердження національної стратегії у сфері прав людини**», який направлено Президенту України для подальшого внесення на розгляд Верховної Ради.

Розроблення проекту **Національної стратегії у сфері прав людини** відбулось із широким залученням громадськості. 24 листопада 2014 року було утворено Робочу групу з підготовки проекту Національної стратегії у сфері прав людини (загалом відбулося 20 засідань тематичних підгруп та 6 засідань Робочої групи), до складу якої увійшли представники усіх зацікавлених органів влади, громадянського суспільства, міжнародних організацій (ООН, Ради Європи, ОБСЄ), Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. За результатами діяльності Робочих групи,

проведення громадських обговорень та комітетських слухань у Верховній Раді (4 березня 2015 року) у проекті Стратегії враховано рекомендації представників громадянського суспільства та міжнародних організацій.

Стратегія спрямована на усунення підґрунтя порушень прав людини та впровадження ефективних механізмів забезпечення реалізації та захисту прав людини і основоположних свобод. Проект Національної стратегії є всеосяжним документом, який стосується громадянських, політичних, соціальних, економічних прав (забезпечення права на життя, свободу та особисту недоторканність, справедливий суд, вираження поглядів та доступу до інформації, працю та соціальний захист, свободи мирних зібрань, захист прав національних меншин та корінних народів тощо) та охоплює також ті виклики у сфері порушень прав людини, які виникли перед державою у зв'язку з агресією Російської Федерації, окупацією АРК та проведенням АТО.

21 січня 2015 року Комітетом міністрів Ради Європи схвалено План дій Ради Європи для України на 2015-2017 роки, пріоритетними напрямками якого визначені конституційна реформа, реформа судової влади, демократичне управління, боротьба з економічними злочинами, захист прав людини (загальний бюджет Плану дій – до 45 млн. євро).

З метою **впровадження гендерних підходів** 16-17 вересня 2014 року було представлено восьму Періодичну доповідь України до Комітету ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок, яка висвітлює досягнення та виклики у реалізації гендерної політики за 2010-2013 роки.

Серед таких сфер Комітет виділяє функціонування національного механізму із забезпечення гендерної рівності, тимчасові спеціальні заходи, розповсюджені стереотипні уявлення, насильство щодо жінок, торгівлю людьми, низький рівень участі жінок у політичному та суспільному житті, становище жінок на ринку праці, розширення економічних можливостей жінок, стан здоров'я уразливих груп жінок тощо.

Доповідь підготовлено за участю експертів, представників громадських організацій, Уряду та міжнародних організацій.

Свобода слова

З метою реформування інформаційної сфери згідно з рекомендаціями ПАРЄ та ЄС, в тому числі щодо **створення суспільного телерадіомовлення та підвищення рівня незалежності засобів масової інформації** із забезпеченням дотримання принципу політичного плюралізму, а також в рамках імплементації Закону України «Про суспільне телебачення і радіомовлення України»:

- 7 листопада 2014 року Уряд утворив публічне акціонерне товариство “Національна суспільна телерадіокомпанія України» у формі акціонерного товариства, 100 відсотків акцій якого належить державі;
- 19 березня 2015 року Верховною Радою ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України», який визначає організаційно-правову форму суспільного мовлення, джерела фінансування, умови оплати праці працівників тощо.

7 квітня 2015 року відбулася офіційна презентація та запуск суспільного мовлення (складатиметься з двох телеканалів і трьох радіоканалів).

Зовнішня політика та політика безпеки

Україна продовжує практику **приєднання до заяв і виступів ЄС** з міжнародних питань, у т. ч. в рамках міжнародних організацій (ООН та системи її органів і установ, ОБСЄ, МАГАТЕ тощо). Станом на початок квітня 2015 року Україна приєдналась до 4130 заяв з 5026.

У рамках співробітництва у сфері безпеки та оборони із Стороною ЄС тривають консультації з підготовки до переговорів і підписання **Адміністративної угоди між Міністерством оборони України та Європейським оборонним агентством** (відповідна згода була надана Урядом 14 жовтня 2014 року).

19 вересня 2014 року **підписано Угоду** між Кабінетом Міністрів України, Урядом Литовської Республіки та Урядом Республіки Польща стосовно **створення спільної військової частини**. 4 лютого 2015 року Верховна Рада ратифікувала зазначену Угоду, а Сейми Польщі і Литви – 20 і 26 березня 2015 року відповідно. Реалізація Угоди сприятиме активізації участі України в регіональних ініціативах, спрямованих на зміцнення миру та стабільності.

Ратифікація Статуту Міжнародного кримінального суду

16 січня 2015 року у Верховній Раді України зареєстровано законопроект **«Про внесення змін до статті 124 Конституції України (щодо визнання положень Римського статуту)»** (реєстр. № 1788).

Питання ратифікації статуту обговорюється в рамках діяльності Конституційної комісії (Указ Президента України від 3 березня 2015 року № 119). Утворено три робочі групи з напрацювання змін до Конституції України, одна з яких відповідатиме за напрацювання змін до Конституції України в частині, яка регулює питання правосуддя, зокрема й щодо визнання положень Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

Боротьба з тероризмом

Прийнято Закони України, спрямовані на вдосконалення законодавчого регулювання у цій сфері:

- «Про внесення змін до законів України щодо боротьби з тероризмом», яким зокрема уточнено поняття «антитерористична операція», визначено суб'єктів боротьби з тероризмом, уточнено їх повноваження;
- «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини».

Лібералізація візового режиму

20 серпня 2014 року затверджено Національний план заходів з виконання другої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України (розпорядження Кабінету Міністрів № 805-р). Документ підготовлено з урахуванням ухваленого Радою ЄС у закордонних справах рішення про перехід до другої фази Плану дій та спрямовано на виконання критеріїв другої фази.

У вересні 2014 р. – березні 2015 р. відбулися місії експертів ЄС з оцінки виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України:¹⁶

- 15-26 вересня 2014 року – за першим (безпека документів, включаючи біометрику) та другим блоками (нелегальна міграція, включаючи реадмісію) Плану дій;
- 24-28 листопада року – за третім блоком (громадський порядок та безпека);
- 9-13 лютого 2015 року – за третім (захист персональних даних) та четвертим блоками (зовнішні зносини та фундаментальні права);
- 16-20 лютого – за першим блоком (безпека документів, включаючи біометрику – додаткова місія);
- 16-20 березня – за третім блоком (громадський порядок та безпека, в частині боротьби з незаконним відмиванням коштів та фінансуванням тероризму);
- 23-27 березня – за третім блоком (громадський порядок та безпека, в частині правоохоронного співробітництва, протидії корупції, боротьби з організованою злочинністю, незаконним обігом наркотичних засобів та торгівлею людьми)

Результати місії засвідчили суттєвий прогрес у виконанні Україною відповідних критеріїв Плану дій, однак ряд питань все ще потребує вирішення.

Починаючи з 12 січня 2015 року, ДМС розпочато прийом документів для оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм.

Реалізується План заходів із запровадження документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, у які імплантовано безконтактний електронний носій, і створення національної системи біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства на 2014-2017 роки (розпорядження Кабінету Міністрів від 20 серпня 2014 року № 780).

Із залученням коштів ЄС (перший транш у розмірі 35,7 млн. грн. в рамках Угоди про фінансування програми “Підтримка секторальної політики управління кордоном в Україні”) розпочато створення інформаційно-комунікаційної інфраструктури відомчої інформаційної системи Державної міграційної служби для забезпечення оформлення

¹⁶ Матеріали парламентських слухань на тему «Перспективи запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для громадян України» доступні на сайті Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (<http://comeuroint.rada.gov.ua>).

та видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм.

З метою подальшої розбудови інформаційно-комунікаційної інфраструктури 5 листопада 2014 р. Кабінетом Міністрів виділено 150 млн. грн. на придбання понад 600 терміналів для видачі біометричних паспортів (постанова № 613). На сьогодні у 204 територіальних підрозділах ДМС встановлено 610 робочих станцій з комплектами обладнання для оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм.

Станом на квітень 2015 р. прийнято 192847 заяв-анкет на оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон нового зразка (*з безконтактним електронним носієм*) та видано 84339 відповідних паспортних документів. Крім того, станом на квітень 2015 р. по всьому периметру державного кордону введено в експлуатацію 257 нових автоматизованих робочих місць (*для зчитування інформації з паспортів громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм*) у 68 пріоритетних пунктах пропуску, що становить 43% від їх загальної кількості (*на українсько-російському кордоні – 11; українсько-білоруському – 4; українсько-польському – 9; українсько-румунському – 4; українсько-словацькому – 2; українсько-угорському – 4; українсько-молдовському – 21; повітряного сполучення – 12; пункт пропуску «Київ-пасажирський» – 1*). Загалом у 2015 р. у рамках державного фінансування сплановано придбання та розгортання ще 180 автоматизованих робочих місць для обробки паспортних документів з біометричними даними.

Крім того, затверджено:

- зразок бланка, технічний опис та Порядок оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення посвідчення члена екіпажу (постанова Кабінету Міністрів від 12.11.14 № 622);
- Порядок отримання, вилучення з Єдиного державного демографічного реєстру та знищення відцифрованих відбитків пальців рук особи (постанова Кабінету Міністрів від 26.11.14 № 669);
- зразок заяви-анкети для внесення інформації до Єдиного державного демографічного реєстру (наказ МВС від 26.11.14 № 1279).

Правове співробітництво

16 лютого 2015 року узгоджено остаточну редакцію проекту Угоди про співробітництво між Україною та Європейським бюро з питань юстиції (Євроюстом). Колегія Євроюсту схвалила проект даної Угоди 10 березня 2015 року, очікується рішення Ради ЄС.

Співробітництво у сфері управління кордонами, міграції та притулку

Щодо українсько-білоруського державного кордону. Затверджено Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Білорусь про затвердження Положення про демаркацію державного кордону між Україною і Республікою Білорусь» (постанова Уряду від 12.11.14 № 610). Виконується План демаркації українсько-білоруського державного кордону на 2015 р. (*на місцевість винесено 308*

км лінії кордону). У 2015 р. планується встановити 800 прикордонних знаків (по 400 з кожної зі сторін).

Щодо українсько-молдовського державного кордону. Практично завершено демаркацію українсько-молдовського державного кордону. Цього року зусилля зосереджено на завершенні демаркації центральної (придністровської) ділянки кордону. Спільною демаркаційною комісією узгоджено практично усі проблемні відрізки кордону, зокрема і на центральній (придністровській) ділянці.

Повністю узгоджено проект Договору між Україною і Республікою Молдова про режим українсько-молдовського державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань.

Розпочато практичну реалізацію Протоколу між Адміністрацією Держприкордонслужби України та Департаментом Прикордонної поліції МВС Молдови про обмін статистичною та аналітичною інформацією (підписаний 20.11.14).

Щодо точок стику державних кордонів. 8 квітня 2015 року Верховна Рада ратифікувала Угоду між Кабінетом Міністрів України, Урядом Республіки Білорусь і Урядом Республіки Польща про точку стику державних кордонів України, Республіки Білорусь і Республіки Польща, підписану 14 березня 2013 р. у м. Луцьку.

У рамках співробітництва у сфері реадмісії:

- затверджено Імплементативний протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Чеської Республіки до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб, вчинений 21 жовтня 2013 року у м. Києві (постанова Кабінету Міністрів від 10 вересня 2014 року № 433);
- підписано Імплементативний протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Естонської Республіки до Угоди між Україною та ЄС про реадмісію осіб (14 січня 2015 року).

Співробітництво у правоохоронній сфері, сфері протидії організованій злочинності та відмиванню коштів

У контексті розвитку та вдосконалення співробітництва між Україною та Європейським поліцейським офісом (Європол), забезпечення взаємодії з державами-членами ЄС у протидії міжнародній злочинності підписано **Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським поліцейським офісом** щодо встановлення спеціального захищеного каналу зв'язку «SIENA» для обміну інформацією з Європолем (Українською Стороною – 11 березня ц. р., Європолем – 19 березня ц. р.). Підписання Меморандуму є важливою передумовою укладення Угоди про оперативне співробітництво між Україною та Європейським поліцейським офісом (здійснюються внутрішньодержавні процедури щодо набуття чинності).

14 жовтня 2014 року прийнято **Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»**, яким передбачено комплексне удосконалення національного законодавства у сфері фінансового моніторингу за такими напрямками:

- запровадження національної оцінки ризиків системи фінансового моніторингу та удосконалення ризик-орієнтовного підходу;

- виокремлення заходів щодо боротьби із фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- зміни до підходу щодо визначення предикатних злочинів (включення податкових злочинів до предикатних);
- вдосконалення законодавчих аспектів, які впливають на якість розслідування злочинів з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- зміни до Кримінального процесуального кодексу України (щодо підслідності злочинів з легалізації);
- здійснення фінансового моніторингу щодо національних публічних діячів та посадових осіб міжнародних організацій;
- встановлення порогу для міжнародних грошових переказів;
- зняття порогових сум для здійснення фінансового моніторингу ріелторами та нотаріусами;
- виключення осіб, які здійснюють операції з готівковими коштами на суму понад 150000 грн., з числа суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок введення обов'язкового моніторингу таких операцій банківськими установами;
- поліпшення процедури зупинення фінансових операцій.

11 березня 2015 року Кабінетом Міністрів та Національним банком затверджено План заходів на 2015 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (постанова № 99).

Ситуація на Сході України та в Криму

Щодо українсько-російського державного кордону. Тимчасово закрито пункти пропуску через державний кордон та пункт контролю у Луганській та Донецькій областях (розпорядження Уряду від 21 січня 2015 року № 50). Крім того, схвалено рішення про закриття ще ряду пунктів пропуску через державний кордон у межах Луганської, Донецької, Чернігівської, Сумської та Харківської областей (розпорядження Уряду від 18 лютого 2015 року № 106). Усього закрито 23 пункти пропуску (1 – міжнародний, 4 – міждержавних та 18 місцевих), продовжує функціонувати 39 пунктів пропуску (3 – в Чернігівській області, 14 – в Сумській, 15 – в Харківській, 6 – в Луганській та 1 – в Київській).

З 1 березня 2015 року зупинено дію окремих положень Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про безвізові поїздки громадян України і Російської Федерації. Відповідно до постанови Уряду від 30 січня 2015 року № 23 громадяни Російської Федерації в'їжджають, прямують транзитом, перебувають і пересуваються територією України лише на підставі закордонних паспортів.

Прийнято рішення (постанова Уряду від 4 березня 2015 року № 86) про запровадження тимчасових обмежень на перетинання державного кордону України жителями прикордонних регіонів. Так, з 16 березня 2015 року жителі прикордонних регіонів Російської Федерації можуть в'їжджати в Україну виключно через міжнародні та міждержавні пункти пропуску на підставі документів, дійсних для виїзду за кордон, та перебувати на її території строком до 90 днів протягом 180 днів.

20 жовтня 2014 року прийнято Закон України «Про забезпечення прав і свобод **внутрішньо переміщених осіб**», спрямований на вирішення нагальних питань з обліку та життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей, спрощення порядку тимчасової реєстрації переселенців, удосконалення порядку та скорочення граничних строків розгляду заяв про оформлення, переоформлення, продовження соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, забезпечення їх соціальними та медичними послугами.

З метою забезпечення **соціального захисту осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції**, Урядом прийнято постанову від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції». За оперативною інформацією служб соціального захисту населення станом на початок квітня обліковано 897 143 сім'ї (1 219 008 осіб), з яких 332 030 сімей звернулося за призначенням грошової допомоги (призначено – 298 951 сім'ї).

Кабінетом Міністрів визначено порядок здійснення соціальних виплат особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції (постанова від 5 листопада 2014 року № 637).

5 березня 2015 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України» (щодо посилення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб), спрямований на врегулювання питання посилення соціального захисту безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб, недопущення звуження прав безробітних громадян та розширення можливості участі зареєстрованих безробітних у громадських роботах.

Станом на початок квітня 2015 року з 104 247 працездатних осіб за сприянням у працевлаштуванні до центрів зайнятості звернулися 34 375 осіб, з них працевлаштовано 6 079 осіб.

V. ТОРГІВЛЯ І ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ТОРГІВЛЕЮ

Передбачається, що тимчасове застосування положень розділу IV. «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди розпочнеться з 1 січня 2016 року. Наразі Уряд забезпечує підготовку до створення умов для функціонування зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Доступ товарів на ринки

На сьогоднішній день українські митниці готові забезпечувати видачу сертифікатів за формою EUR.1 на товари українського походження, що мають експортуватися до країн Європейського Союзу в рамках Угоди.

З початку впровадження торговельної частини Угоди митниці ДФС будуть здійснювати видачу сертифікатів з перевезення товару EUR.1, що дозволить товарам українського походження після їх ввезення на територію ЄС користуватися умовами преференційної торгівлі відповідно до положень Угоди (наказ Мінфіну від 18.11.2014 № 1142).

Порядок видачі сертифікатів форми EUR.1 аналогічний тому, що діє в європейських країнах і передбачає максимальне спрощення видачі сертифікатів на безоплатній основі у найкоротший термін з одночасним посиленням відповідальності експортера за достовірність інформації, яка необхідна для визначення українського походження товару.

Сертифікат заповнюється та видається митними органами України на кожен партію товарів у разі, якщо його потрібно пред'явити як доказ, що товари відповідають вимогам правил визначення преференційного походження, встановлених в Угоді, при застосуванні преференційних ставок ввізного мита. Сертифікат видається посадовою особою митниці під час здійснення експорту товару або після експорту товару у випадках, встановлених Угодою.

23 грудня 2014 року **набув чинності Порядок надання та анулювання статусу уповноваженого (схваленого) експортера** (наказ Мінфіну від 07.10.2014 № 1013).

Зазначений механізм передбачає, що український експортер, який часто перевозить товари за Угодою незалежно від фактурної вартості партії товарів, самостійно складає декларації інвойс, що таким чином прискорює процедуру експорту товару. Декларація інвойс дозволяє товарам, походженням з України, отримувати статус товарів преференційного походження та після ввезення їх на територію ЄС користуватися умовами преференційної торгівлі відповідно до положень Угоди.

Уповноваженим експортером є підприємство-експортер, юридична особа, зареєстрована в Україні, за винятком митного брокера, яка здійснює постійні відправлення товарів на умовах угод та має право самостійно оформлювати декларацію незалежно від вартості товару. Порядком також передбачено критерії, яким повинен відповідати уповноважений (схвалений) експортер.

Статус уповноваженого (схваленого) експортера надається митницею протягом 30-ти календарних днів з дня отримання заяви та документів, що визначені в Порядку. Експортеру присвоюється персональний номер для спрощеного проходження митного контролю українськими товарами преференційного походження.

З метою врегулювання питання реалізації спеціальних заходів захисту особливо чутливих товарів, які застосовуватимуться відповідно до Угоди, розроблено відповідні механізми.

а) Для застосування та адміністрування тарифних квот для імпорту до України окремих видів сільськогосподарської продукції, походженням з держав - членів ЄС, наказом Мінфіну від 11.12.2014 № 1203 затверджено **Порядок контролю за використанням тарифної квоти** (набирає чинності з моменту тимчасового застосування розділу IV Угоди).

Відповідно до Додатку I-A Угоди Україна впроваджує тарифні квоти для імпорту в Україну цукру, свинини та м'яса птиці з держав-членів ЄС. Згідно Порядку розподіл квот буде здійснюватися за допомогою програмно-інформаційного комплексу, що входить до складу Єдиної автоматизованої інформаційної системи органів доходів і зборів без людського втручання, на основі подання імпортерами митної декларації

Інформація щодо загальних обсягів та залишку невикористаної тарифної квоти буде щоденно оновлюватися на офіційному веб-порталі у мережі Інтернет. На даний час проводиться робота щодо розробки програмного забезпечення та створення відповідної веб-сторінки на офіційному веб-порталі митних органів, де буде розміщено інформацію щодо невикористаних залишків обсягів тарифних квот.

б) Для реалізації положень Угоди в частині **захисту від імпорту до України одягу, що був у користуванні**, походженням з держав — членів ЄС, та який класифікується за кодом УКТЗЕД 6309 00 00, ДФС України розроблено відповідний механізм (технічне завдання) застосування спеціальних захисних заходів у формі застосування вхідної ціни. Зазначений механізм буде впроваджений в централізовану інформаційну систему ДФС та діятиме з моменту тимчасового застосування розділу IV Угоди.

Це дозволить запровадити в Україні механізм щорічного зниження ввізного мита на одяг, що був у користуванні, впродовж 5 років з моменту набрання чинності Угоди, застосовуючи систему вхідних цін.

Базою для розрахунку вхідних цін будуть середні ціни за попередні два роки готового нового одягу, перелік якого визначений у Додатку 1-B Угоди. Вхідна ціна визначатиметься як 30% від середньої за попередній рік митної вартості зазначеного готового нового одягу. У разі якщо вартість імпортованого одягу, що був у використанні, буде нижчою, ніж вхідна ціна - буде справлятися базова ставка увізного мита, чинна на дату набрання чинності Угодою. Цей механізм також буде реалізовуватися на електронній основі без людського втручання, а інформація щодо вхідної ціни на одяг, що був у використанні, буде публікуватися на офіційному веб-сайті ДФС.

в) ДФС України розроблено механізм (технічне завдання) застосування спеціальних захисних заходів, передбачених Угодою щодо окремих видів товарів, які обкладаються експортним митом.

Механізм буде впроваджений в централізовані інформаційні системи ДФС України та діятиме з моменту тимчасового застосування розділу IV Угоди. Це дозволить Україні протягом 15 років з дати набрання чинності Угодою застосовувати спеціальні заходи у формі додаткового збору до вивізного (експортного) мита (якщо сумарний обсяг експорту з України до ЄС по кожному визначеному коду УКТЗЕД перевищує граничний обсяг) із поступовим зниженням розміру додаткового збору до «0» щодо *шкіряної сировини, насіння соняшнику, брухту легованих чорних металів, брухт кольорових*

металів та напівфабрикатів з їх використанням, сталі нержавіючої, міді на умовах згідно з Графіком, визначеним у Додатку I-D до Угоди. Крім того, цим технічним завданням передбачене поступове анулювання ставок вивізного (експортного) мита, що буде також впроваджено в централізовані інформаційні системи ДФС та діятиме з моменту тимчасового застосування розділу IV Угоди. Це дозволить поступово скасувати ставки вивізного (експортного) мита щодо живої худоби та шкіряної сировини, насіння деяких видів олійних культур, брухту легованих чорних металів, брухту кольорових металів та напівфабрикатів з їх використанням, відходів та брухту чорних металів протягом 10 років відповідно до Графіку, включеного до Додатку I-C Угоди.

Водночас для цілей застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну легкових автомобілів походженням з держав - членів ЄС необхідно розробити Порядок застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну легкових автомобілів походженням з Європейського Союзу відповідно до статті 44 Угоди (у формі проекту постанови Кабінету Міністрів).

Технічні бар'єри у торгівлі.

Основні зусилля у сфері технічного регулювання були зосереджені на стратегічних завданнях щодо реформування українського законодавства з метою встановлення європейських принципів ринкового нагляду та захисту прав споживачів, а також реформування інфраструктури системи технічного регулювання та споживчої політики.

Технічне регулювання

Необхідною передумовою для реалізації положень Угоди в частині Всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС є прийнятий Верховною Радою України 15 січня 2015 року **Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»** № 124-VIII, який встановлює єдині правові та організаційні засади розроблення, прийняття та застосування технічних регламентів і процедур оцінки відповідності, здійснення оцінки відповідності відповідно до європейських вимог та положень Угоди про технічні бар'єри в торгівлі СОТ, відміну централізованої реєстрації сертифікатів відповідності в державній системі сертифікації. Закон набуває чинності з 10 лютого 2016 року.

Прийнятий Закон створює передумови для побудови в Україні європейської системи технічного регулювання, яка відкриває перед українським виробником можливість проходження в Україні випробувань та отримання сертифікатів, які будуть визнаватися ЄС. Це дозволить зменшити витрати бізнесу на отримання відповідної документації, проходження процедур сертифікації та оцінки відповідності.

З метою створення умов для переходу від обов'язкової сертифікації до оцінки відповідності вимогам технічних регламентів з Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні (наказ Держспоживстандарту № 466/10746 від 04.05.2005), вилучається продукція, на яку розповсюджується їх дія, а також виключаються продукти з низьким ступенем ризику.

Крім цього, Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» створює законодавче підґрунтя для адаптації «вертикального (секторального) законодавства», визначеного частиною другою Додатку III до Угоди.

З огляду на прийняття Європейським Парламентом та Радою ЄС у лютому 2014 року нових версій директив щодо низьковольтного електричного обладнання (№ 2014/35/ЄС), електромагнітної сумісності (№ 2014/30/ЄС) та простих посудин високого тиску (№ 2014/29/ЄС) здійснюється перегляд чинних українських технічних регламентів у зазначених сферах.

Відповідно до зобов'язань в рамках Угоди, Україна має поступово впровадити у національне законодавство акти законодавства ЄС у 27 секторах промислової продукції згідно із додатком III до розділу IV Угоди про асоціацію шляхом прийняття відповідних технічних регламентів. В рамках цих зобов'язань прийнято 24 технічних регламенти, з яких 17 технічних регламентів вже є обов'язковими до застосування.

Загалом в Україні прийнято 45 технічних регламентів, 43 з них розроблені на основі актів законодавства ЄС, у тому числі директив Нового та Глобального підходу, 34 технічних регламенти вже є обов'язковими до застосування.

Станом на 1 квітня 2015 року **перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, скорочено більш ніж на 70 %** порівняно з 2009 роком.

Стандартизація

Починаючи із 3 січня 2015 р., діє **нова редакція Закону України «Про стандартизацію»**. Закон передбачає приведення національної системи стандартизації у відповідність з європейською моделлю та враховує висновки, надані європейськими експертами в рамках проекту Twinning "Зміцнення стандартизації, ринкового нагляду, вимірювань та законодавчої метрології, оцінки відповідності та споживчої політики в Україні".

Згідно з європейською практикою функції національного органу стандартизації покладено на інституцію, яка не є органом державної влади – державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (розпорядження Кабінету Міністрів № 1163-р). Це сприятиме незалежності національного органу стандартизації у прийнятті та скасуванні національних стандартів з огляду на те, що відповідно до Угоди про технічні бар'єри в торгівлі СОТ стандарти визначаються як добровільні. Затверджено нову редакцію статуту цього підприємства з урахуванням виконання ним функцій національного органу стандартизації (наказ Мінекономрозвитку від 30.12.201. № 1491). На конкурсних засадах проводиться відбір керівника підприємства.

З метою забезпечення участі в управлінні національним органом стандартизації України всіх заінтересованих сторін **формується керівна рада**, яка є дорадчо-наглядовим органом національного органу стандартизації, до складу якої входять на паритетних засадах представники державних органів, наукових установ, громадських об'єднань суб'єктів господарювання, громадських організацій споживачів, інших громадських об'єднань та професійних спілок.

Також затверджено Положення про комісію з апеляцій, яка є постійним консультативно-дорадчим органом Мінекономрозвитку, та Порядок розгляду нею апеляцій (наказ Мінекономрозвитку від 09.02.2015 № 103), а також сформовано склад комісії (наказ Мінекономрозвитку від 01.04.2015 № 324).

Комісія з апеляцій розглядає апеляції, подані будь-якою фізичною або юридичною особою, яка має безпосередній або опосередкований інтерес щодо

діяльності у сфері стандартизації та/або застосування її результатів, або технічним комітетом стандартизації щодо рішень, дій чи бездіяльності національного органу стандартизації.

До повноважень національного органу стандартизації передані:

- організація та координація діяльності у сфері стандартизації,
- затвердження програми робіт із стандартизації,
- прийняття та скасування національних стандартів (у тому числі у сфері будівництва),
- утворення, припинення діяльності технічних комітетів стандартизації,
- представлення інтересів України в міжнародних та регіональних організаціях стандартизації та співробітництво з національними органами стандартизації інших держав.

Запроваджено два рівня стандартизації залежно від суб'єкта стандартизації, який приймає стандарти: (1) національні стандарти, прийняті національним органом стандартизації та стандарти і (2) технічні умови, прийняті підприємствами, установами та організаціями. Скасовується галузева стандартизація, у зв'язку з чим протягом п'ятнадцяти років центральні органи виконавчої влади мають право у відповідних сферах діяльності та в межах своїх повноважень перевіряти, переглядати свої галузеві стандарти з метою переведення їх на національний рівень або на рівень підприємств чи скасування.

Також відповідно до зазначеного Закону:

- не допускається погодження проектів національних стандартів з державними органами;
- скасовано державну реєстрацію технічних умов та не допускається встановлення будь-яких правил, пов'язаних із розробленням стандартів та технічних умов підприємств;
- скасовано обов'язковість застосування національних стандартів.

Відповідно до Закону національні стандарти застосовуються на добровільній основі, за винятком випадків, коли обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами. Забезпечується вільний доступ до текстів національних стандартів, застосування яких відповідно до законодавства є обов'язковим, шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті національного органу стандартизації.

У 2014 році прийнято 2313 національних нормативних документів, з яких 1998 гармонізованих з міжнародними та європейськими.

Загальна кількість прийнятих в Україні національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими, становить 8849 стандартів. Фонд національних стандартів становить 29,6 тис. документів.

Починаючи з 2006 р., скасовано чинність 3934 міждержавних стандартів (ГОСТ), що втратили актуальність, з них у 2014 році – 122.

До повнотекстової електронної бази нормативних документів внесено тексти 10800 нормативних документів та бібліографічна інформація до них, зокрема, у 2014 році – 343 нормативних документи.

Метрологія

Прийнято нову редакцію Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII. Закон спрямований на гармонізацію законодавчих актів у повному обсязі з документами Міжнародної організації законодавчої метрології, актами законодавства Європейського Союзу з питань метрології та документами Європейської співпраці із законодавчої метрології, та створення сучасної метрологічної системи України з подальшою її інтеграцією до світового та європейського економічного простору.

Закон передбачає:

- розмежування регуляторних, наглядових (контрольних) та господарських функцій у сфері метрології;
- розмежування адміністративних та господарських послуг;
- звуження сфери нормативного регулювання метрологічної діяльності;
- розширення застосування механізмів акредитації для підтвердження компетенції суб'єктів, що здійснюють метрологічну діяльність;
- створення державної метрологічної інспекції;
- скорочення кількості документів дозвільного характеру в сфері метрології;
- захист громадян України і національної економіки від недостовірних результатів вимірювань під час робіт із забезпечення захисту життя та охорони здоров'я громадян; контролю якості та безпечності харчових продуктів і лікарських засобів; контролю стану довкілля; контролю безпеки умов праці; торговельно-комерційних операцій та розрахунків між покупцем (споживачем) і продавцем; обчислення сум податків і зборів, податкового та митного контролю; робіт, пов'язаних з визначенням параметрів будівель, споруд і території забудови.

Мінекономрозвитку готує акти, необхідні для реалізації цього Закону:

– 19 актів Кабінету Міністрів України щодо затвердження Технічних регламентів засобів вимірювальної техніки; неавтоматичних зважувальних приладів; законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки; затвердження Переліку категорій законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, які підлягають періодичній повірці; про затвердження критеріїв та порядку надання еталонам статусу національних еталонів; про визначення наукових метрологічних центрів тощо;

– 10 актів Мінекономрозвитку щодо затвердження визначень основних одиниць SI, назв та визначень похідних одиниць SI, десяткових кратних і частинних від одиниць SI, дозволених позасистемних одиниць, а також їх позначень та правил написання; Порядку зберігання та застосування національних еталонів; Порядку затвердження та реєстрації типів національних стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів; Порядку ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки тощо.

Акредитація

Забезпечення визнання Національного агентства з акредитації України (НААУ) на міжнародному та європейському рівні є необхідною умовою для визнання результатів діяльності органів з сертифікації та випробувальних лабораторій для спрощення доступу продукції на ринки та розвитку торгівлі.

На сьогодні НААУ стало підписантом низки угод для сфер дії таких міжнародних стандартів:

- ISO/IEC 17025 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій»;
- ISO/IEC 17020 «Оцінювання відповідності. Вимоги щодо діяльності різних типів органів, що здійснюють інспектування»;
- ISO/IEC 17024 – акредитація органів з сертифікації персоналу відповідно до стандарту;
- ISO/IEC 17021 – акредитація органів з сертифікації систем менеджменту відповідно до стандарту.

Санітарні та фітосанітарні заходи.

Наближення законодавства

З метою наближення законодавства України у сфері санітарних та фітосанітарних заходів до законодавства ЄС Держветфітослужбою за підтримки експертів проекту ЄС "Вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні" підготовлено проект Всеохоплюючої стратегії імплементації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів. На сьогодні проект Стратегії знаходиться у Генеральному Директораті Європейської Комісії з питань охорони здоров'я та безпечності харчових продуктів для оцінки і надання зауважень та пропозицій.

Метою Стратегії є визначення графіку систематичного правового наближення законодавства України у сфері санітарних та фітосанітарних заходів до законодавства ЄС. Не пізніше ніж протягом трьох місяців після набрання чинності Угодою (тимчасового застосування розділу IV Угоди) Україна повинна надати Стратегію Підкомітету з управління СФЗ. Зазначена Стратегія дозволить пришвидшити гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС у сфері СФЗ та відкрити європейський ринок для багатьох українських товарів сільського господарства та харчової промисловості.

Крім цього, у вересні 2014 року прийнято:

а) Закон України № 1648-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин», згідно з яким вводиться обов'язкова ідентифікація та реєстрація у Єдиному державному реєстрі тварин всіх сільськогосподарських тварин. Тільки в разі введення обов'язкової ідентифікації та реєстрації всіх сільськогосподарських тварин, як передбачено законодавством ЄС, держава може гарантувати споживачам, що вони вживатимуть м'ясо-молочну продукцію відомого походження – від зареєстрованих тварин, стан здоров'я яких підлягає обстеженню, а отже, така продукція є безпечною.

Цим Законом законодавство України приводиться у відповідність до законодавства Європейського Союзу, створюється система постійного контролю за станом здоров'я великої рогатої худоби, свиней, коней, овець, кіз - та ветеринарно-санітарним станом всіх господарств країни. Вартість робіт та послуг з ідентифікації та реєстрації тварин, що утримуються і розводяться населенням, буде компенсуватися за рахунок державного бюджету. Також передбачена можливість компенсації такої вартості третіми особами.

б) Закон України № 1602-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо харчових продуктів». Закон має на меті гармонізацію законодавства України із законодавством ЄС у сфері безпечності та якості харчових продуктів, забезпечення високого рівня захисту здоров'я людей та інтересів споживачів, а також створення прозорих умов ведення господарської діяльності. Крім того, зазначений Закон передбачає уточнення термінології, видів правопорушень та адекватності міри покарання, введення в Україні європейської моделі системи гарантування безпеки і якості продуктів харчування, що базується на процедурах НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Points — аналіз небезпечних чинників і критичні контрольні точки¹⁷). У законі також передбачено створення єдиного контролюючого органу в сфері безпеки харчових продуктів, скасування дозвільних документів і процедур, які відсутні в ЄС, впровадження європейських принципів регулювання ГМО, зокрема в частині реєстрації ГМО-джерел, а не продуктів, вироблених з них.

7 квітня 2015 року Верховною Радою України також прийнято Закон України "Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною", розроблений з метою забезпечення гармонізації українського законодавства в сфері поводження з відходами тваринного походження до вимог законодавства ЄС, зокрема Регламентів ЄС №1069/2009 та №142/2011.

Водночас на розгляді у Верховній Раді України знаходяться проект Закону "Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин" (реєстр. № 0906), підготовлений з метою гармонізації законодавства України із Регламентами ЄС № 854/2004, № 882/2004, № 669/2009, Директивою Ради ЄС № 97/78/ЄС, який враховує положення статей 69, 70, 71 Глави 4 "Санітарні та фітосанітарні заходи" Розділу IV Угоди). Реалізація зазначеного законопроекту забезпечить зменшення кількості державних контролюючих органів та сприятиме веденню бізнесу операторами ринку харчових продуктів, кормів та тварин. Законопроект передбачає вимоги до організації державного контролю харчових продуктів, кормів та тварин представниками єдиного контролюючого органу - компетентного органу. У законопроекті визначені загальні вимоги до здійснення державного контролю з метою перевірки виконання операторами ринку харчових продуктів, кормів, тварин вимог законодавства у сфері безпечності харчових продуктів та кормів, здоров'я та благополуччя тварин.

Посилення адміністративної спроможності

Реалізується затверджений Урядом план заходів щодо проведення інституційної реформи у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів.

В рамках оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та з метою посилення адміністративної спроможності у сфері СФЗ шляхом перегляду функцій відповідних органів, відповідальних за питання СФЗ, з урахуванням законодавства ЄС, постановою Кабінету Міністрів від 10.09.14 № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" передбачено утворення Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів¹⁸.

¹⁷ На сьогодні в Україні система НАССР впроваджена на 276 переробних потужностях (об'єктах).

¹⁸ Державна служба з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів буде утворена шляхом реорганізації Держветфітослужби і приєднання до Служби, що утворюється, Держінспекції з питань захисту прав

Для започаткування роботи служби робочою групою під керівництвом голови Державної регуляторної служби України за участі громадських експертів та представників бізнесу підготовлено проект Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

У процесі реалізації цього завдання важливо забезпечити чіткість та узгодженість переходу повноважень до нового органу для забезпечення його повної правонаступності для цілей лібералізації торгівлі з ЄС.

Визнання статусу стосовно хвороб тварин та регіоналізація/зонування

Держветфітослужбою, у залежності від розвитку епізоотичної ситуації або фітосанітарного стану застосовується принцип зонування під час визнання стану здоров'я тварин відповідно до вимог Санітарного кодексу наземних тварин Міжнародного епізоотичного бюро. Зокрема, застосування зонування до імпорту продукції тваринного походження, на даний час, регламентується Ветеринарними вимогами щодо імпорту в Україну об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду, затвердженими наказом Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України від 14.06.2004 № 71. На сьогоднішній день з метою гармонізації національного законодавства до міжнародних вимог і стандартів спільно із проектом технічної допомоги ЄС "Вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні" завершується розроблення змін до зазначеного Наказу, який буде представлений для ознайомлення громадськості та можливості надання пропозицій. Після внесення змін до Вимог щодо імпорту в Україну об'єктів ветеринарно-санітарного контролю українська сторона матиме змогу визнавати регіоналізацію встановлену рішенням ЄК.

Прозорість та обмін інформацією

У Держветфітослужбі створено контактний пункт з питань СФЗ щодо належного обміну інформацією з уповноваженими інституціями ЄС щодо законодавчих та інших процедурних змін, прийнятих у сфері санітарних та фітосанітарних заходів .

Митні питання та сприяння торгівлі.

Реформування митної сфери здійснюється на базі нової редакції Митного кодексу України, який розроблено з урахуванням положень Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур, Конвенції про тимчасове ввезення, Митного кодексу ЄС.

Триває робота щодо досягнення європейських часових стандартів оформлення митних декларацій. Так, середній час оформлення митних декларацій в митному режимі імпорту становить 2 год. 25 хв., в режимі експорту – 52 хвилини.

Спостерігається позитивна динаміка у питанні переходу підприємств від паперової форми декларування до електронної – процентне співвідношення кількості оформлених електронних митних декларацій до загальної кількості оформлених декларацій склало 87%.

споживачів і Держсанепідемслужби та покладення на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються.

Співробітництво у митній сфері здійснюється на основі Рамкової стратегії митного співробітництва між Україною та ЄС.

Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля.

Державна політика у сферах заснування підприємницької діяльності, торгівлі послугами та електронної торгівлі направлена на подальше наближення законодавства у цих сферах до законодавства, стандартів та практик ЄС, зокрема щодо спрощення створення та функціонування компаній, філій та представництв, захисту прав інвесторів, використання електронних засобів платежів тощо.¹⁹

15 січня 2015 року внесено зміни до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо розкриття інформації, якими запроваджено розкриття інформації учасниками ринку фінансових послуг, в загальнодоступній інформаційній базі даних Нацкомфінпослуг та на власних веб-сайтах ліцензіатів у мережі Інтернет.

Угодою також передбачено розроблення низки дорожніх карт²⁰ з наближення законодавства України до права ЄС, що у визначені Угодою строки мають бути подані на розгляд відповідних органів асоціації. На сьогодні триває узгодження з експертами ЄС підходів щодо формату, наповнення дорожніх карт, у тому числі з врахуванням розвитку законодавства ЄС. У цьому контексті важливо забезпечити узгоджений підхід до формування карт із врахуванням особливостей кожної сфери, їх розвитку в Україні та досягнення цілей лібералізації торгівлі послугами.

Поточні платежі та рух капіталу.

Для виконання положень Угоди проводиться підготовка до лібералізації законодавства України у сфері руху капіталів. Цьому сприятиме проект технічної допомоги ЄС «Технічна допомога фінансовому сектору. Пріоритетні напрямки» у Національному банку України та зокрема його компонент «Зміцнення спроможності у запровадженні заходів зі створення необхідних передумов для майбутнього поступового введення вільного руху капіталу».

Інтелектуальна власність.

30 вересня 2014 року було підписано Програму співробітництва між Державною службою інтелектуальної власності України (ДСІВУ) та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) на 2014 - 2016 роки. Одним з основних пріоритетів Програми є удосконалення законодавства України у сфері інтелектуальної власності з урахуванням кращої міжнародної практики.

З метою підвищення рівня правової, інституційної та соціальної бази до міжнародних стандартів, а також для створення, охорони, захисту та найбільш повного використання інтелектуального потенціалу Державною службою інтелектуальної

¹⁹ Див. пріоритети ПДА

²⁰ Зокрема у таких сферах, як: телекомунікаційні послуги, поштові та кур'єрські послуги, фінансові послуги, послуги міжнародного морського транспорту.

власності розроблено проект Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні²¹.

Державна допомога

Статтею 267 Угоди про асоціацію закріплено зобов'язання України прийняти національне законодавство про державну допомогу та створити незалежний у своїй діяльності орган, який матиме повноваження, необхідні для ефективного забезпечення законодавства у сфері державної допомоги та виконання Україною міжнародних зобов'язань.

Прийняття у 2014 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» № 1555 – VII на базі вимог ЄС, закріплених в Угоді про асоціацію, створило правові підстави для подальшого створення системи моніторингу та контролю державної допомоги відповідно до Угоди про асоціацію.

Пріоритетом виконання Угоди є забезпечення належної імплементації вимог Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» на рівні прийняття підзаконних актів, належного інституційного та організаційного забезпечення.

Антимонопольним комітетом України заплановане поетапне збільшення граничної чисельності своїх працівників для належного виконання закону. Відповідний проект постанови наразі розглядається Кабінетом Міністрів України.

З урахуванням рекомендацій європейських експертів підготовлено нову редакцію Плану інституційної реформи у сфері моніторингу і контролю державної допомоги суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. № 102. Прийняття відповідних змін забезпечить удосконалення механізмів інституційного реформування у сфері державної допомоги.

Крім того, на розгляді Верховної Ради України знаходиться законопроект «Про внесення зміни до статті 35 Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 0909), метою якого є запобігання виділенню коштів з державного бюджету та місцевих бюджетів на державну допомогу суб'єктам господарювання, яка може призвести до негативного впливу такої допомоги на конкуренцію. 7 квітня 2015 р. проект розглянуто Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету та рекомендовано до прийняття у другому читанні.

Торівля та сталий розвиток.

Українською стороною розпочато роботу, спрямовану на утворення дорадчої групи з питань сталого розвитку та української частини Групи експертів у сфері торівлі та сталого розвитку.

Мінекономрозвитку опрацьовуються пропозиції щодо персонального складу вказаної дорадчої групи від органів державної влади та громадських та неурядових організацій.

²¹ http://sips.gov.ua/ua/plans_reports.html

Прозорість.

Угода про асоціацію містить положення стосовно опублікування інформації про закони, підзаконні акти, судові рішення, процедури та адміністративні правила, які можуть вплинути на будь-які питання, що охоплюються Угодою. До них не належать судові рішення, що застосовується до окремої особи.

Законодавство України створює належні передумови для забезпечення оперативного публікування, забезпечення доступу через офіційні інтернет-ресурси всіх зацікавлених осіб до текстів нормативно-правових актів, які приймаються відповідними органами державної влади.

Україною **запроваджено механізм опублікування наказів Генерального прокурора України**. Накази Генерального прокурора України, що є нормативно-правовими актами, після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів публікуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України.

Вирішення спорів.

З метою формування списку представників України, що буде схвалений Комітетом з питань торгівлі, як арбітрів для формування арбітражних груп відповідно до статті 307 Угоди завершується опрацювання порядку призначення та формування переліку представників України до складу арбітражних груп у рамках процедури розгляду спорів.

Співробітництво у сфері енергетики

Інтеграція енергетичних ринків та зміцнення енергетичної безпеки

- Відновлено реверсні поставки природного газу з Європи, зокрема, з Польщі, Словаччини, Угорщини.
- В рамках реалізації положень статті 340 Угоди Міненерговугілля затвердило склад уповноважених осіб від Української Сторони у рамках запровадження «Механізму раннього попередження між Україною та ЄС».
- 10 лютого 2015 р. Україна та Світовий банк підписали кредитну угоду на надання Україні 378,4 млн. дол. кредиту на фінансування проекту з розвитку вітчизняних магістральних електромереж. Кредит включає 330 млн. дол. США безпосередньо від Світового банку, а також 48,4 млн. дол. США від Фонду чистих технологій. Залучення цієї позики буде спрямоване на реалізацію "Другого проекту з передачі електроенергії" з метою підвищення надійності системи передачі електроенергії та підтримку запровадження оптового ринку електроенергії в Україні.
- 24 березня 2015 р. Україна та Європейський банк реконструкції та розвитку підписали кредитну угоду, яка передбачає виділення 65 млн. євро для державного підприємства НЕК «Укренерго». Зокрема, кошти буде спрямовано на реалізацію проектів з будівництва 330-кіловольтної підстанції «Західна» та двох ліній, що під'єднують підстанцію до національної енергосистеми. Очікується, що нові потужності дозволять «Укренерго» більш гнучко керувати чотирма діючими 330 - кіловольтними підстанціями у Київській області, які протягом тривалих періодів щороку працюють із перевищенням розрахункових навантажень. В цілому, втілення проекту дозволить підвищити надійність постачання електроенергії, покращити енергоефективність, задовольнити зростаючий попит на електроенергію в столиці України, а також вирішити проблеми, пов'язані із перебоями в постачанні електроенергії у Києві та області.
- У березні 2015 року Секретаріатом Енергетичного Співтовариства (Енс) розпочато з Українською та Молдовською Сторонами обговорення щодо започаткування проекту, метою якого буде заснування транскордонного ринку електричної енергії на добу вперед. Наближення до інтегрованого Українсько-Молдовського ринку електричної енергії створить чисельні вигоди споживачам електричної енергії, особливо з точки зору цін та безпеки. Реалізація такої ініціативи на основі існуючих європейських стандартів сприятиме економії витрат для встановлення організованих ринків у обох країнах. Також, запропонований проект зміцнить фінансову стійкість галузі електроенергетики як в Україні так і в Молдові шляхом встановлення ціноутворення на основі витрат. За оцінками Секретаріату Енс зазначений проект може бути реалізований на протязі двох років.
- 1 квітня 2015 р. за результатами консультацій у тристоронньому форматі Україна-ЄС-РФ НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром» підписали додаткову угоду до контракту на постачання газу, згідно з якою дію ключових елементів Брюссельських

домовленостей («зимовий пакет») продовжено до кінця червня 2015 р. Зокрема, продовжується дія положень, що стосуються механізму формування ціни, режиму оплати газу та режиму відбору газу. Очікувана розрахункова ціна для НАК «Нафтогаз України» на II квартал 2015 р. складатиме 248 дол. США за тис. куб. м. Планується проведення тристоронніх переговорів щодо довгострокової угоди на період до кінця опалювального сезону 2015-2016 років.

- З метою залучення позик для реалізації інвестиційного проекту «Реконструкція, капітальний ремонт та технічне переоснащення магістрального газопроводу Уренгой – Помари – Ужгород» підписано угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком і Європейським банком реконструкції та розвитку на суми – до 150 млн. євро та до 200 млн. доларів США відповідно. Проект реалізовуватиметься протягом чотирьох років (термін повернення кредиту - 19 років) та передбачає повну заміну труб на 120 кілометрах газогону і модернізацію двох компресорних станцій.
- 6 квітня 2015 р. Міненергівугілля під час круглого столу «Законодавчі ініціативи для посилення прозорості видобувних галузей» представило законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення прозорості видобувних галузей в Україні». Законопроект передбачає внесення відповідних змін до Кодексу України про надра, Закону України «Про нафту і газ» для зобов'язань України як країни кандидата *Ініціативи прозорості видобувних галузей* стосовно розкриття податкової інформації (у тому числі податковими органами) та інформації про господарську діяльність користувачів ділянок надр. Аналіз отриманої інформації дозволить у майбутньому приймати обґрунтовані рішення, зокрема стосовно рентних платежів, яке сьогодні є одним з проблемних для компаній нафтогазовидобувної галузі.

Законопроект отримав позитивну оцінку від представників Верховної Ради України, заінтересованих органів влади, компаній, міжнародних експертів тощо. Прийняття законопроекту дозволить удосконалити систему управління природними ресурсами, матиме позитивний вплив на процес формування бюджету і розподілення бюджетних коштів, а також сприятиме покращенню інвестиційного клімату в державі та боротьбі з корупційними схемами у видобувних галузях.

- Розпочато практичну роботу по дослідженню можливості приєднання енергосистеми України до європейських мереж, фінансування якого здійснюється в рамках програм транскордонного співробітництва «Румунія-Україна-Молдова 2007-2013» Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства. Дослідження виконуються консорціумом системних операторів ENTSO-E. Завершити дослідницьку частину проекту планується до кінця 2015 року.

Виконання зобов'язань України в енергетичній сфері, політика у сфері енергозбереження

- Для підтримки України в імплементації Директиви 2009/119/ЄС щодо підтримки мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, у грудні 2014 р. Секретаріатом ЕнС була надана технічна експертна допомога у розробці відповідного законодавства. Енергетичною стратегією України до 2030 року передбачене завдання створення резервів нафти та нафтопродуктів. Перш за все, мають бути вирішені питання, яким

чином будуть фінансуватися зазначені запаси та обрано модель зберігання зазначених запасів.

- У співпраці з Секретаріатом ЕНС доопрацьовується проект Національного плану скорочення викидів забруднюючих речовин з великих спалювальних установок.
24.03.2015 проект документа оприлюднений на офіційному сайті Міненерговугілля з метою проведення публічних консультацій та громадських обговорень. У квітні-червні цього року планується проведення громадських слухань щодо проекту документа, семінару та круглого столу із залученням громадськості, європейських експертів у сферах енергетики та охорони навколишнього середовища, представників потенційних інвесторів та виробників обладнання, під час яких будуть висвітлені основні проблемні питання реалізації проектів екологічної модернізації, скорочення викидів від теплових електростанцій тощо.
- Впроваджено диференційну систему ставок плати за користування надрами для створення сприятливих умов видобутку вуглеводнів на виснажених родовищах, низькодебітних свердловинах і родовищах зі складними умовами розробки (на глибинах від 3000 до 5000 метрів), що дозволить розробляти комерційно непривабливі за існуючих умов поклади (Закон України від 28 грудня 2014 р. № 71-VIII).
- В рамках Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р. та плану заходів з його реалізації розроблені законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії» та проект розпорядження Кабінету Міністрів України, якими передбачаються заходи для розвитку внутрішнього ринку виробництва та споживання твердого біопалива та біогазу для виробництва теплової та/або електричної енергії і заміщення природного газу.

Ядерна безпека

- 26 січня 2015 р. НАЕК «Енергоатом» та американська корпорація «Holtec International» уклали додаткову угоду до Контракту про спорудження в Україні Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива та постачання систем сухого зберігання відпрацьованого ядерного палива.
- 4 лютого 2015 р. офіційно передано в Секретаріат ENSREG (Європейська ядерна група з питань регулювання безпеки) оновлений Національний план дій за результатами проведених стрес-тестів із зазначенням стану виконання запланованих заходів.
- 17 березня 2015 р. НАЕК «Енергоатом», НЕК «Укренерго» та польська компанія Polenergia підписали тристоронній Меморандум про взаєморозуміння щодо реалізації проекту «Енергетичний міст Україна – Європейський Союз». Основною метою Меморандуму є оцінка можливості та виконання цього проекту, започаткованого в рамках створення транс'європейських енергомереж (TEN-E). Проект також є складовою частиною Плану створення єдиного балтійського енергетичного ринку (BEMIP), який було започатковано за ініціативою Європейської Ради у 2008 році. Серед завдань, які стоять перед учасниками проекту, є введення в експлуатацію повітряної лінії 750 кВ Хмельницька АЕС - Жешув (Польща), яка

дозволить використовувати наявні потужності АЕС без обмежень, за умов профіциту електроенергії забезпечити її експорт до ЄС та інвестувати у добудову енергоблоків №3 і №4 ХАЕС. А також провести підготовку атомних потужностей до повного об'єднання української енергосистеми з європейською. Сьогодні на енергоблоках АЕС України планується і проводиться модернізація, після якої вони будуть відповідати всім технічним умовам підключення до мережі ENTSO-E.

- 26 березня 2015 р. Україна стала повноправним членом Західноєвропейської Асоціації Ядерних Регуляторів (WENRA), яка є одним з основних учасників розробки єдиних стандартів регулювання ядерної та радіаційної безпеки, а також створює умови для забезпечення ядерної безпеки на регіональному рівні і приділяє особливу увагу обговоренню проблемних питань та розробці спільних подальших дій. До складу WENRA входить 17 країн – членів та 9 країн зі статусом спостерігачів. Україна отримала статус спостерігача Асоціації в 2009 році та активно брала участь в ініціативах з вироблення єдиних стандартів регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Оподаткування

- Прийнято Закон України від 28 грудня 2014 р. № 71 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)», яким передбачено норми, що сприятимуть збалансуванню інтересів контролюючих органів та платників податків, зокрема:
 - скорочено кількості податків і зборів – з 22 до 11 (скасовано - 3, трансформовано 13 подібних - у 5);
 - запроваджено мораторій на 2 роки на перевірки малого бізнесу (з обсягом доходу до 20 млн. грн. в рік);
 - реформовано систему оподаткування податком на прибуток підприємств. Податок справлятиметься виходячи з фінансового результату, визначеного за стандартами фінансової звітності та скоригованого на обмежену кількість податкових різниць (не більше 3). Податкові різниці не визначатимуть платники з доходом до 20 млн. грн. на рік (95% від загальної кількості платників);
 - скасовано низку галузевих пільг, у тому числі скорочено перелік галузевих пільг з податку на прибуток підприємств (легка, суднобудівна промисловість, електроенергетика, готелі, виробники біопалива, підприємства машинобудування для агропромислового комплексу; літакобудівна промисловість, індустрія програмної продукції тощо);
 - запроваджено новий механізм адміністрування ПДВ²² (з 01.02.2015 по 01.07.2015 в тестовому режимі), який є одним із перших кроків у реформуванні податкової системи.
- Оптимізовано кількість груп платників єдиного податку до чотирьох із підвищенням максимального розміру доходу, який дає змогу перебувати на спрощеній системі оподаткування (для першої та другої груп), знижено ставки єдиного податку для малого бізнесу та запроваджено мораторій на 2 роки на перевірки малого бізнесу.

²² Див. також пріоритети ПДА

Банківська сфера

- Верховною Радою України 29.12.2014 прийнято розроблений Урядом Закон України «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків» від 28.12.2014 № 78 (далі – Закон), спрямований на протидію негативним тенденціям у банківській системі, спричинених відтоком банківських депозитів, зниженням рівня капіталізації банків, девальвацією національної валюти, втратою довіри з боку вкладників на фоні триваючого у східному регіоні конфлікту та окупації АР Крим. Цим Законом, зокрема, встановлено:
 - обов'язок банків, які за результатами діагностичного обстеження потребують додаткової капіталізації, забезпечити капіталізацію або реструктуризацію у визначеному Національним банком розмірі;
 - умови та шляхи участі держави у капіталізації банків;
 - спрощений порядок проведення процедур, пов'язаних із капіталізацією та реструктуризацією банків;
 - обов'язок Національного банку віднести банк, який не надав прийнятну програму капіталізації або план реструктуризації, або учасники якого неспроможні забезпечити належний рівень капіталізації, до категорії неплатоспроможних;
 - повноваження Мінфіну щодо управління корпоративними правами держави у статутному капіталі банку, що набуті відповідно до Закону;
 - правові засади захисту працівників Мінфіну, залучених до вирішення питань щодо участі держави у капіталізації банків;
 - мораторій на час дії Закону на розподіл чистого прибутку банку та на викуп банком розміщених ним акцій.

Позитивними наслідками прийняття цього Закону стануть:

- виконання зобов'язань України за Меморандумом про економічну та фінансову політику, укладеним в рамках спільної з МВФ програми «Стенд-бай» щодо підтримки економічного зростання через посилення фінансової стабільності країни;
- стабілізація роботи банківського сектору та захист інтересів вкладників;
- врегулювання проблемних питань у банківському секторі, у тому числі пов'язаних із низькою якістю активів банків, зниженням обсягів кредитування;
- мінімізація ризиків подальшого зростання проблемної заборгованості банків;
- виведення з ринку слабких банків.

Діяльність компаній, корпоративне управління

Стаття 387 і Додаток XXXIV Угоди про асоціацію закріплюють зобов'язання України щодо розвитку політики корпоративного управління та наближення національного законодавства до положень Другої Директиви Ради 77/91/ЄЕС, якою закріплено принципи гарантування захисту інтересів учасників акціонерних товариств та третіх осіб.

7 квітня 2015 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів».

Закон враховує положення Директиви 77/91/ЄЕС, зокрема в частині заборони придбання акціонерним товариством власних акцій, що розміщуються для продажу, та спрямований на підвищення вимог до публічних акціонерних товариств та посилення захисту прав міноритарних інвесторів, що дозволить Україні покращити свою позицію в рейтингу “Doing Business 2016”.

Пріоритетом залишається подальша реалізація низки заходів з метою більш комплексного впровадження в національне законодавство принципів Директиви 77/91/ЄЕС, а також інших, передбачених Угодою, актів законодавства ЄС у сфері корпоративного управління та діяльності акціонерних товариств, зобов'язання щодо імплементації яких розраховані на період до 2017 року.

Статистика

Наказами Держстату затверджено Методику формування сукупності звітних одиниць для вибіркового обстеження суб'єктів господарювання (юридичних осіб) у сфері роздрібною торгівлі (від 29.01.14 № 21, вибіркоче обстеження уведено в дію із січня 2015 р.), а також Рекомендації щодо підготовки та погодження стандартного звіту з якості державного статистичного спостереження (від 05.02.14 № 27). У 2014 році на основі цих Рекомендацій підготовлено та оприлюднено на офіційному сайті Держстату:

- Стандартний звіт з якості щодо стану тваринництва.
- Стандартний звіт з якості обстеження підприємств із питань статистики праці.
- Стандартний звіт з якості щодо обстеження інноваційної діяльності підприємств.

Також Держстатом затверджено розроблені, зокрема, з урахуванням рекомендацій експертів проекту Twinning "Сприяння процесам удосконалення Державної служби статистики України з метою покращення її потенціалу та продукції":

1. Номенклатуру продукції сільського господарства (від 15.10.14 № 300). При розробці акта враховано перелік продукції, яка передбачена Програмою всесвітнього сільськогосподарського перепису 2010 року Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО).
2. Номенклатуру продукції рибальства й аквакультури (від 13.11.14 № 337). При розробці акта враховано перелік продукції, яка передбачена Міжнародною стандартною статистичною класифікацією тваринного та рослинного світу водного середовища (ISSCAAP).

Зазначені методики забезпечують зіставність із Класифікацією продукції за видами економічної діяльності Європейського Союзу (Statistical Classification of Products according to their Activities of the European Community – CPA2008).

3. Методику проведення розрахунків основних статистичних показників виробництва продукції тваринництва (від 24.11.14 № 362).
4. Методику проведення розрахунків основних статистичних показників виробництва продукції рослинництва (від 25.11.14 № 363).

Ці Методики визначають систему показників і регламентують порядок проведення річних і поточних розрахунків показників виробництва

сільськогосподарських культур і продукції тваринництва у господарствах усіх категорій на державному та регіональному рівнях.

5. Методику розрахунку показників доходів та ресурсів домогосподарств (від 28.11.14 № 372). Містить визначення методів, алгоритмів розрахунків та опис складових показників доходів та ресурсів домогосподарств, що обчислюються за результатами державного статистичного спостереження «Обстеження умов життя домогосподарств», у т.ч. концепцію (методологічні засади) показників доходів, гармонізованих з визначеннями та описами, що містяться у Регламенті Комісії (ЄС) № 1980/2003 від 21 жовтня 2003 року.

6. Методику розрахунку індикаторів ділових очікувань згідно з вимогами розширеного Спеціального стандарту поширення даних Міжнародного валютного фонду (від 30.12.14 № 411). З прийняттям Методики в українській статистичній практиці започатковано розрахунок індикаторів ділової впевненості у промисловості, будівництві, роздрібній торгівлі, сфері послуг, сфері фінансових послуг. У зазначеному документі, яка ґрунтується на новому інструментарії, описано порядок та алгоритми розрахунку індикаторів ділової впевненості за видами економічної діяльності, індикатора ділового клімату та індикатора економічних настроїв відповідно до вимог ЄС та з урахуванням національних потреб.

На основі зібраних у січні 2015 р. даних за новими анкетами обстежень ділової активності підприємств проведено розрахунки індикаторів ділової впевненості у вищезазначених сферах, відповідна статистична інформація розміщена на веб-сайті Держстату ("Статистична інформація" / "Економічна статистика" / "Макроекономічна статистика" / "Тенденції ділової активності").

7. Методологічні положення з організації проведення структурних обстежень кредитних установ (від 30.12.14 № 412), якими описано основні положення та методи проведення структурних обстежень банківських та небанківських кредитних установ для складання показників структурної статистики, передбачених Регламентом Європарламенту та Ради (ЄС) № 295/2008 від 11.03.08 стосовно структурної статистики в частині кредитних установ. Розпочато розробку проекту Методологічних положень з організації структурних обстежень страхових компаній.

8. У 2014 році Держстат запровадив у статистичну практику оновлені Методологічні положення із статистики міжнародної торгівлі товарами (у редакції наказу Держстату від 25.12.13 № 413), підготовлені на основі методологічних рекомендацій Статвідділу ООН «Статистика міжнародної торгівлі товарами: концепції та визначення, 2010 рік».

У статистичну діяльність, починаючи зі звіту за I квартал 2015 р., запроваджено нові анкети обстежень ділової активності підприємств, приведені у відповідність до Об'єднаної гармонізованої програми ЄС щодо обстежень тенденцій ділової активності бізнесу та споживання, які затверджено наказом Держстату від 29 жовтня 2014 р. № 319.

Співробітництво у сфері транспорту

- Триває виконання вже схвалених планів імплементації актів законодавства ЄС. На виконання плану імплементації Директиви 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 вересня 2008 р. про внутрішні перевезення небезпечних вантажів (схвалено розпорядженням КМУ від 26 листопада 2014 р. N 1159-р) наказом Мінінфраструктури від 05.11.2014 № 565 (zareєстровано в Мін'юсті 25.11.2014 за № 1496/26273) затверджено Зміни до Правил безпеки та порядку ліквідації аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом, Правил перевезення наливних вантажів, Правил перевезення небезпечних вантажів.
 - З урахуванням положень Конвенції про дорожній рух, Регламенту Ради (ЄС) № 2411/98 схвалено:
 - o зміни до ДСТУ 4278:2012 «Дорожній транспорт. Знаки номерні транспортних засобів. Загальні вимоги. Правила застосування» та ДСТУ 3650:2012 «Дорожній транспорт. Знаки номерні транспортних засобів. Загальні технічні умови» (наказ Мінекономрозвитку від 31.12.14 № 1505);
 - o нову редакцію національного стандарту ДСТУ 4100:201X «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування» (наказ Мінекономрозвитку від 29.12.14 № 1484).
- Зміни до цих документів дозволяють гармонізувати сферу безпеки вантажних перевезень та використання номерних знаків з урахуванням законодавства та найкращих практик країн Європи.
- Здійснюється робота **щодо залучення коштів ЄС** на розвиток транспортної інфраструктури:
 - o для впровадження Транспортної стратегії України на період до 2020 р. в рамках транспортної панелі Східного партнерства затверджено у якості пріоритетного інфраструктурний проект «Електрифікація залізничного напрямку Долинська – Миколаїв – Колосівка»;
 - o підписано Гарантійну угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком та Фінансову угоду між Укрзалізницею та ЄІБ на суму 55 млн. євро з метою будівництва Бескидського тунелю (набула чинності 05.10.14).
 - Для забезпечення підписання парафованого проекту Угоди між Україною та Європейським Союзом і його державами-членами про **Спільний авіаційний простір** проведено низку зустрічей з високопосадовцями структур ЄС, урядовцями та дипломатами Великобританії та Іспанії, під час яких Українська Сторона заявляє про готовність підписати Угоду за будь-яких варіантів компромісу між Великобританією та Іспанією стосовно територіального застосування Угоди в частині Гібралтару.

Навколишнє середовище

- Спільно з експертами проекту ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології та природних ресурсів України у впровадженні Секторальної бюджетної підтримки» розроблена Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля²³, спрямована на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері охорони довкілля. На виконання згаданої Національної стратегії проводиться громадське обговорення:
 - законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку», який передбачає імплементацію Директиви Європейського Парламенту та Ради № 2001/42/ЄС від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу на стан навколишнього природного середовища окремих проектів та програм та Директиви Європейського Парламенту та Ради № 2003/35/ЄС від 26 травня 2003 р. про участь громадськості у розробці деяких планів та програм, пов'язаних з навколишнім природним середовищем;
 - законопроекту «Про оцінку впливу на довкілля», який є умовою повноцінної імплементації Орхуської конвенції та конвенції ЕСПО і спрямований на приведення законодавства у відповідність до вимог Директиви Ради ЄС від 13 грудня 2011 р. № 2011/92/ЄЕС про оцінку наслідків впливу деяких громадських і приватних проектів на навколишнє середовище та Директиви Європейського Парламенту та Ради № 2003/4/ЄС від 28 січня 2003 р. про доступ громадськості до інформації про навколишнє природне середовище;
 - законопроекту «Про захист озонового шару», який розроблено на виконання міжнародних зобов'язань України, взятих після ратифікації Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар, а також з метою адаптації національного законодавства у сфері поводження із озоноруйнівними речовинами до законодавства ЄС).
- Розпочато Другу фазу Програми щодо запобігання, підготовки і реагування на стихійні та антропогенні лиха в країнах Східного Партнерства (PPRD East 2). 8 квітня 2015 р. в Києві відбулось Перше засідання національної консультативної групи Програми ЄС за участі представників структурних підрозділів Європейської Комісії, ДСНС України, інших органів влади та наукових установ у сфері цивільного захисту, під час якого учасники узгодили план роботи в рамках другої фази реалізації.
- Ведеться робота із наближення законодавства України до законодавства ЄС у сферах запобігання аваріям та управління ризиками. Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 січня 2014 р. № 37-р схвалено Концепцію управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Реалізація Концепції дозволить запровадити сучасні методи управління ризиками, мінімізувати соціально-економічні наслідки надзвичайних ситуацій та досягти гарантованого рівня безпеки громадянина і суспільства. 25 березня 2015 року схвалено проект Плану заходів щодо реалізації згаданої Концепції.

²³ Див. режим доступу: http://www.menr.gov.ua/docs/activity-adaptation/draft_NAS_FEB2015.pdf

Освіта

В рамках Європейського інструменту сусідства продовжено проекти «Національний Еразмус+ офіс в Україні» та «Національна команда експертів з реформування вищої освіти». Мета проектів – створення експертного об'єднання для сприяння реформам і стимулювання прогресу у сфері вищої освіти. Дані проекти є надважливими інструментами отримання експертної допомоги ЄС при виробленні політики у сфері вищої освіти, якими користується МОН.

Співробітництво у сфері науки та технологій

- 4-5 грудня 2014 р. проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Інтеграція національної мережі трансферу технологій (NTTN) до європейських мереж». У ході конференції підписано Меморандум про співробітництво щодо інтеграції NTTN до Європейської мережі підприємств (EEN) та Угоду про співробітництво у сфері науки та технологій між Координатором NTTN – Академією технологічних наук України та Фундацією «Центральноєвропейська академія навчання та сертифікації» (Республіка Польща).
- 3 березня 2015 р. відновлено дію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво. Угода створює правове підґрунтя та визначає основні принципи, напрями та форми співробітництва Україна – ЄС у сфері наукових і технологічних досліджень. Для забезпечення координації та сприяння співробітництву в рамках угоди діє спільний комітет. Розпочато процес підготовки Угоди до ратифікації.
- 20 березня 2015 р. підписана Угода між Україною і Європейським Союзом про участь України у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

Під час реалізації попередньої, Сьомої Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій, Україна зайняла лідируючу позицію серед країн Східного партнерства та увійшла до десятки найбільш активних країн-партнерів, поступаючись лише США, Канаді та країнам БРІКС. Наукові установи та вищі навчальні заклади України взяли участь у 126 проектах Сьомої рамкової програми з обсягом фінансування Європейської Комісії у сумі близько 26,5 млн. євро.

Основними пріоритетами програми «Горизонт 2020» є сприяння фундаментальним науковим дослідженням, підвищення конкурентоспроможності виробництва, розвиток ІКТ, нанотехнологій, нового матеріалознавства, біотехнологій та космічної галузі, а також пошук відповідей на найбільш гострі соціальні виклики в сфері охорони здоров'я, екології та демографії. Загальний обсяг фінансування підтримки досліджень та інновацій у рамках програми передбачений у розмірі близько 80 млрд. євро.

В рамках програми українські науковці, представники університетів та бізнесу матимуть змогу формувати консорціуми, подавати заявки на участь в оголошених конкурсах та бути керівниками проектів у разі їх погодження Європейською Комісією. Саме асоційоване членство України у програмі дозволить українським аплікентам бути менеджерами проектів та формувати порядок денний їх реалізації.

Україна увійшла до одинадцяти провідних наукових країн світу, які визначені ключовими стратегічними партнерами ЄС в програмі «Горизонт 2020», а також визнана єдиним стратегічним партнером Євросоюзу у Східній Європі.

З метою розширення співробітництва з ЄС у науково-дослідній та технологічній сфері, а також підвищення поінформованості про програму «Горизонт 2020» наказом МОН від 13 березня 2015 р. № 285 затверджено перелік національних та регіональних контактних пунктів цієї програми, які створені на базі вищих навчальних закладів, наукових установ, підприємств та громадських організацій.

Соціальна політика та охорона здоров'я

- 11 лютого 2015 р. підписано угоду між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку щодо впровадження в Україні проекту «Покращення охорони здоров'я на службі людей», який спрямовано на розвиток медичної інфраструктури і підвищення якості медичних послуг у 8 областях України. На виконання цілей проекту Україна отримає близько 215 млн. дол. США.
- 24 лютого 2015 р. парафровано Рамкову угоду між Урядом України та Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією, яка передбачає отримання Україною безповоротної фінансової допомоги на загальну суму 133,9 млн. дол. США на період з 1 січня 2015 року до 31 грудня 2017 року. Кошти будуть спрямовані на програми профілактики, лікування, догляду та соціальної підтримки хворих на ВІЛ-інфекцію та туберкульоз, а також представників груп ризику щодо інфікування. Передбачено реалізацію пілотних проектів з покращення якості амбулаторної допомоги хворим на туберкульоз та перегляд показань для стаціонарного лікування захворювання. Враховуючи, що переважна частка фінансування (68%) буде спрямована на боротьбу зі СНІДом, спеціальними послугами буде охоплено понад 200 тис. українців, які мають найвищий ступінь ризику інфікування ВІЛ.

Промисловість та підприємництво

Здійснюються заходи з метою приєднання України до Програми ЄС з підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств (COSME).

Участь України у програмі COSME (*загальний бюджет програми - 2,3 млрд. євро*) сприятиме посиленню економічної присутності вітчизняних експортерів на ринках ЄС, зменшенню критичної залежності від експорту в РФ, створенню сприятливих умов для започаткування зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, загальному покращенню регуляторного середовища та бізнес-клімату в Україні. Участь України передбачає сплату фінансових внесків близько 645 тис. євро щороку. Наприкінці квітня 2015 р. очікується остаточне рішення ЄК щодо участі України у програмі COSME.

Культура

- **Продовжуються консультації щодо можливої участі України в програмі ЄС «Креативна Європа».**

Програма «Креативна Європа» має на меті сприяння творчому розвитку, впровадженню різноманітних культурних проектів, а також співпраці у сфері

медіа, кіноіндустрії тощо (орієнтовний обсяг фінансування – 1,46 млрд. євро). У грудні 2014 р. Українській Стороні передано проект угоди щодо участі України у програмі «Креативна Європа» та у її підпрограмі «Медіа». Досягнуто домовленості, що членський внесок для України за 2015 р. у разі її участі складатиме 1 євро, а в подальшому розмір щорічних внесків переглядатиметься. На даний час узгоджуються зміни до проекту угоди для подальшої передачі Європейській Комісії.

- **У січні 2015 року розпочато спільний проект ЄС і Ради Європи «Урбаністичні стратегії в історичних містах, скеровані громадянами»** (проект COMUS).

Метою проекту є сприяння національним і місцевим органам влади у здійсненні стратегічного оновлення та забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку малих і середніх історичних міст та околиць шляхом ревіталізації та пристосування об'єктів культурної спадщини до сучасних потреб, реабілітації традиційного містобудівного середовища, розширення діапазону можливостей щодо його конструктивного використання.

В рамках обговорення національних потреб і пріоритетів, які мають бути визначені для підтримки проектом COMUS, відібрано три пілотних міста: Луцьк (Волинська обл.), Жовква (Львівська обл.), Мелітополь (Запорізька обл.).

- Урядом прийнято рішення щодо сплати членського внеску, що дозволить Україні приєднатись до Міжнародного центру вивчення, охорони та реставрації культурних надбань (ICCROM) (*постанова Кабінету Міністрів від 30 жовтня 2014 р. № 686*). Це сприятиме обміну досвідом, навчання українських фахівців у галузі охорони і збереження культурної спадщини та освоєнню новітніх реставраційних технологій.
- Для врегулювання правових, організаційних та суспільних відносин, а також визначення правових форм міжнародного співробітництва у сфері нематеріальної культурної спадщини Мінкультури розроблено та 07.04.15 представлено на громадське обговорення законопроект «Про нематеріальну культурну спадщину». Відповідно до наказу Мінкультури від 14.12.14 № 1521 відповідальним за ведення Національних переліків елементів нематеріальної культурної спадщини визначено Український центр культурних досліджень. На сьогодні Центром підготовлено Порядок створення та оновлення Національного реєстру нематеріальної культурної спадщини України, включаючи його електронну версію.

Інформаційне суспільство та політика з питань аудіовізуальної галузі

- **Впроваджується електронний цифровий підпис.** Видано спільний наказ Мін'юсту та Адміністрації Держспецзв'язку від 25 грудня 2014 р. № 2170/5/703, яким схвалено нову редакцію Переліку стандартів у сфері електронного цифрового підпису, а також Перелік міжнародних та європейських стандартів, інших актів технічного регулювання для гармонізації з метою реформування, розвитку та забезпечення інтероперабельності системи електронного цифрового підпису.
- З метою максимального наближення положень Закону України «Про електронний цифровий підпис» до положень Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського

Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС, **розроблено законопроект «Про електронні довірчі послуги»**. Законопроект опрацьовувався із залученням експертів Генерального Директорату Європейської Комісії з питань зв'язку, мереж, контенту та технологій (DG CONNECT)²⁴.

- 3.02.2015 Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ) оприлюднила **законопроект «Про електронні комунікації»**²⁵.

Законопроектом, зокрема, передбачається скасування ліцензування видів діяльності у сфері телекомунікацій та запровадження повідомного принципу реєстрації суб'єктів господарювання, що здійснюватимуть діяльність у сфері електронних комунікацій. Пропонується виключити можливість проведення планових перевірок постачальників електронних комунікаційних послуг. Натомість запроваджуються, зокрема, моніторинг діяльності у сфері електронних комунікацій, виїзні і безвиїзні позапланові перевірки. З урахуванням європейського досвіду проводитиметься класифікація порушень законодавства у сфері електронних комунікацій на незначні, значні та дуже значні порушення. При цьому застосування до суб'єктів господарювання адміністративно-господарських санкцій у вигляді штрафу запроваджуватимуться лише за значні та дуже значні порушення. У разі несплати штрафу суб'єктом господарювання його стягнення передбачається здійснювати лише на підставі рішення суду за позовом національного регулятора. Отже, обов'язок доказування правильності застосування відповідного штрафу покладається на національного регулятора.

- Розвивається співпраця в рамках Мережі регуляторних органів електронних комунікацій країн Східного партнерства (EaPeReg). У 2014 році НКРЗІ було обрано Координатором (головуючою організацією) EaPeReg. За ініціативи України спільно з Литовською Республікою та за підтримки Європейської Комісії проведено переговори, за результатами яких 4 грудня 2014 р. підписано Меморандум про співробітництво між Мережею регуляторних органів електронних комунікацій країн Східного партнерства (EaPeReg) та Органом європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC). Меморандум укладено на дворічний період з можливістю продовження його дії.

Транскордонне та регіональне співробітництво

Україною разом з ЄК та державами Східного Партнерства продовжується підготовка Програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту

²⁴ Відповідні коментарі експертів DG CONNECT були надані головному розробнику (Міністерству юстиції) у березні 2015 року та наразі опрацьовуються. Експерти ЄС оцінили законопроект як такий, що має високий ступінь відповідності праву ЄС у цій сфері.

Проект Закону розміщено на офіційних веб-сайтах Міністерства юстиції України (<http://www.minjust.gov.ua/discuss>), та центрального засвідчувального органу (<http://czo.gov.ua/news-details?id=241>).

²⁵ Див.: <http://www.nkrzi.gov.ua>, рубрика «Про комісію», підрубрика «Діяльність НКРЗІ», підрубрика «Регуляторна діяльність», підрубрика «Регуляторні акти» для громадського обговорення та розгляду заінтересованими державними органами влади.

сусідства на 2014 – 2020 роки. Україна буде учасницею 4-х ППС: «Україна-Польща-Білорусь», «Україна-Угорщина-Словаччина-Румунія», «Україна-Румунія» та «Басейн Чорного моря».

Урядом розроблено законопроект „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва”, спрямований на законодавче врегулювання запровадження нової форми органу транскордонного співробітництва – об'єднання єврорегіонального співробітництва, - визначеної у Протоколі № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва.

Фінансове співробітництво

- За результатами проведення відповідного комплексу заходів Україною в рамках макрофінансової допомоги ЄС отримано:
 - 12 листопада 2014 р. – другий-третій транші першої макрофінансової допомоги ЄС у сумі 260 млн. євро (*загальна сума за угодами - 610 млн. євро, перший транш у сумі 100 млн. євро отримано у травні 2014 р., останній транш у сумі до 250 млн. євро очікується у березні 2015 р.*);
 - 3 грудня 2014 р. – другий транш другої макрофінансової допомоги ЄС у сумі 500 млн. євро (*загальна сума за угодами - 1 млрд. євро, перший транш у сумі 500 млн. євро отримано у червні 2014 р.*).
 - Відповідно до умов меморандумів про взаєморозуміння кошти макрофінансової допомоги ЄС використовуються з метою зменшення зовнішнього фінансового тиску на Україну, поліпшення її платіжного балансу та забезпечення бюджетних потреб, підсилення її позиції за валютними резервами.
- Ведуться консультації щодо залучення третьої макрофінансової допомоги ЄС (орієнтовний обсяг – до 1,8 млрд. євро).
- У жовтні 2014 р. з ЄС укладено Угоду про фінансування Програми підтримки громадянського суспільства в Україні. Бюджет програми - 10,8 млн. євро. Допомога надаватиметься для посилення залучення громадянського суспільства до процесів прийняття рішень та поліпшення взаємодії між органами державної влади та громадянським суспільством в Україні. *Планується перерахування коштів у 2015 році.*
- У листопаді 2014 р. з ЄС укладено Угоду про фінансування Програми секторальної бюджетної підтримки у сфері регіонального розвитку. Бюджет програми - 55 млн. євро. Кошти спрямовуватимуться на підтримку цілей, визначених Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року.
- За результатами зустрічей у грудні 2014 р. з місією ЄК щодо програмування допомоги ЄС Україні на 2015 – 2017 роки визначено, що допомога ЄС на підтримку політичної та економічної інтеграції України до ЄС надаватиметься за такими трьома пріоритетними напрямками:
 - Реформування системи юстиції та державне управління;
 - Розвиток торгівлі та приватного сектора;

- Енергетика (енергоефективність).
- Досягнуто домовленості щодо започаткування програми ЄС на підтримку малого та середнього підприємництва в Україні за рахунок коштів допомоги ЄС на 2015 рік (орієнтована вартість 85 млн. євро).
- Відповідно до інформації Сторони ЄС, представленої у ході щорічної зустрічі національних контактних осіб з питань впровадження інструментів інституційної розбудови Twinning, TAIEХ та програми SIGMA «Дні інституційної розбудови» (24 – 27 вересня 2014 р., м. Брюссель), Україна є однією з лідерів серед країн Інструменту європейського сусідства за сумарною кількістю завершених проєктів та проєктів, що перебувають на стадіях реалізації та підготовки. Станом на 31 березня 2015 р. Робочий план проєктів Twinning налічує 57 проєктів, з яких 34 проєкти завершено, 6 перебувають на стадії реалізації та ще 17 проєктів знаходяться на різних стадіях підготовки. Найбільш активними сферами в Україні щодо залучення допомоги в рамках інструмента Twinning є сфери транспорту, юстиції та внутрішньої безпеки, фінансів та енергетики.
- Активно здійснюється використання зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках інструмента TAIEХ. За період вересень 2014 р. – березень 2015р. 1137 представників органів державної влади взяли участь у 49 заходах, організованих у рамках інструмента TAIEХ (17 семінарів в Україні, 14 навчальних поїздок до держав-членів ЄС та 18 експертних місій до України). Заходи у рамках інструмента TAIEХ проводились у сферах: юстиція та внутрішні справи, внутрішній ринок, навколишнє середовище, телекомунікації та транспорт, сільське господарство та безпека харчових продуктів.
- Опрацьовується питання створення спільного з ЄС органу щодо контролю за використанням коштів ЄС.

ОСНОВНІ ПОДАЛЬШІ ЗАХОДИ

За результатами аналізу прогресу у виконанні ПДА та Угоди, на додаток до завдань, визначених програмними документами, насамперед Планом заходів з імплементації Угоди на 2014-2017 роки, планами імплементації актів законодавства ЄС, необхідно здійснити наступні основні заходи:

Пріоритети Порядку денного асоціації

- Забезпечення супроводження у Верховній Раді законопроектів (до прийняття законів):
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансування діяльності політичних партій» (реєстр. № 2563);
 - «Про внесення зміни до статті 87 Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 2564);
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» (реєстр. № 2492);
 - «Про внесення змін до законів України «Про Національне антикорупційне бюро України» і «Про запобігання корупції» (реєстр. № 2494);
 - «Про державну службу» (реєстр. № 2490);
 - «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 2489).
 - "Про Рахункову палату" (реєстр. № 2072).
- Забезпечення участі у діяльності робочих груп у складі Конституційної комісії;
- Створення конкурсної комісії та проведення конкурсу з відбору кандидатів на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції.

Політичний діалог

- Забезпечення супроводження у Верховній Раді законопроектів (до прийняття законів):
 - «Про органи внутрішніх справ» (реєстр. № 2561);
 - «Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України» (реєстр. № 2567);
 - «Про Державне бюро розслідувань» (реєстр. № 2114);
 - «Про Національну поліцію»;
 - «Про внесення змін до статті 124 Конституції України (щодо визнання положень Римського статуту)» (реєстр. № 1788).
- Внесення на розгляд Верховної Ради законопроекту «Про затвердження національної стратегії у сфері прав людини».

Юстиція, свобода, безпека

Завершення виконання критеріїв другої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Підготовка проекту нормативно-правового акта про надання повноважень на підписання Угоди про співробітництво між Україною та Європейським бюро з питань юстиції (Євроюст).

Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею

- Забезпечення супроводження у Верховній Раді законопроектів (до прийняття законів):
 - «Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин» (реєстр. № 4986-1 від 17.06.2014);
 - «Про внесення зміни до статті 35 Бюджетного кодексу України» (реєстр. № 0909 від 27.11.2014).
- Прийняття (III-IV квартал):
 - зміни до плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства щодо впровадження єдиного підходу до створення системи підзаконних нормативно – правових актів, що діють у сфері моніторингу та контролю державної допомоги в Україні;
 - зміни до плану заходів щодо проведення інституційної реформи у сфері моніторингу та контролю державної допомоги суб'єктам господарювання.
- Розроблення Порядку застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну легкових автомобілів походженням з Європейського Союзу відповідно до статті 44 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (III-IV квартал).
- Забезпечення підготовки та узгодження зі стороною ЄС проекту Всеохоплюючої стратегії імплементації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів (IV квартал).
- Забезпечення проведення оглядової місії TAIEХ щодо оцінки законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів та благополуччя тварин (II квартал).
- Завершення процесу утворення Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів шляхом її державної реєстрації та затвердити Положення, структури та штатного розпису (II-III квартал).

- Завершення процедури внутрішньодержавного погодження Угоди між Міністром сільського господарства і розвитку села Республіки Польща і Міністерством аграрної політики та продовольства України щодо виконання програми боротьби зі сказом на території України в 2015 році (*III квартал*).
- Опрацювання питання розвитку інституційної спроможності Антимонопольного комітету, зокрема внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85, розроблений на виконання Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (*III квартал*).
- Розроблення законопроекту «Про електронні комунікації» (*III-IV квартал*).
- Завершення підготовки дорожніх карт з наближення законодавства України до права ЄС у сферах (*III-IV квартал*):
 - державних закупівель;
 - телекомунікаційних послуг;
 - поштових та кур'єрських послуг;
 - фінансових послуг;
 - міжнародного морського транспорту.
- Визначити порядок формування списку представників України, які братимуть участь у Групі експертів у сфері торгівлі та сталого розвитку.

Енергетика

- Продовження реверсних поставок природного газу з Європи, вжиття заходів щодо збільшення відповідних обсягів.
- Практична реалізація прийнятого Закону України про ринок газу у якості ключового документу, розробка необхідного вторинного законодавства.
- Доопрацювання у співпраці з Секретаріатом ЕнС законодавчих змін, необхідних для організації роботи ринку електричної енергії у відповідності до положень Третього енергетичного пакету ЄС та їх внесення на розгляд Уряду (*II квартал*).
- Внесення та супроводження розгляду законопроекту «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».
- Підготовка нормативно-правових актів, якими буде: визначено модель мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів; передбачено план поступового нарощування запасів та програму фінансування; визначено відповідальний орган, а також кроки з апроксимації відповідного законодавства (*III-IV квартал*).

Інші сфери

- Продовження роботи зі Стороною ЄС щодо укладення Угоди між Україною та Європейським Союзом і його державами членами про Спільний авіаційний простір (*до підписання*).

- Укладання нової Адміністративної домовленості щодо співробітництва у сфері цивільного захисту між ДСНС та ГД ЄК з питань охорони навколишнього середовища щодо співпраці між Центром моніторингу та інформації Механізму цивільного захисту на заміну укладеної 08.12.2008 (III-IV квартал).
- Завершення розроблення законопроекту «Про електронні довірчі послуги» (III-IV квартал).
- Ратифікація Угоди (у формі обміну нотами) про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво *(до ратифікації)*.
- Ратифікація Угоди між Україною і Європейським Союзом про участь України у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020» *(до ратифікації)*.
- Підготовка до укладення угод про приєднання України до програми ЄС з підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств (COSME) та програми у сфері культури «Креативна Європа» (III квартал).
- Внесення та супроводження розгляду законопроекту „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва”.

Додаток І. Тимчасове застосування Угоди про асоціацію

З 1 листопада 2014 р. тимчасово застосовуються такі розділи/статті Угоди:

- *Стаття 1 і Розділ I «Загальні принципи»;*

- *Розділ II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики»:* стаття 4 «Цілі політичного діалогу», стаття 5 «Форуми для проведення політичного діалогу», стаття 6 «Діалог та співпраця з питань внутрішніх реформ»;

- *Розділ III «Юстиція, свобода та безпека»:* стаття 14 «Верховенство права, повага до прав людини та основних свобод», стаття 19 «Рух осіб»;

- *Розділ V «Економічне та секторальне співробітництво»:*

- *Глава 1 «Енергетична співпраця, включаючи ядерні питання» (за винятком статті 338 (к) (щодо просування Механізму спільного запровадження Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1997 року), статей 339 (щодо обміну інформацією та досвідом) та 342 (щодо співпраці у сфері цивільного використання ядерної енергії));*

- *Глава 6 «Довкілля» (за винятком статей 361 (сфери співпраці), 362 (1) (с) (планування подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій), 364 (співпраця у сфері цивільного захисту), 365 (а) (розвиток всеосяжної стратегії у сфері навколишнього середовища) та 365 (с) (розвиток та імплементація політики з питань зміни клімату));*

- *Глава 7 «Транспорт» (за винятком статті 368 (3) (обмін інформацією і спільна діяльність на регіональному та міжнародному рівнях), 369 (а) (розвиток сталої національної транспортної політики) та (d) (приєднання до відповідних міжнародних транспортних організацій та угод). При цьому посилання у статті 369 (с) на «розвиток стратегій фінансування, спрямованих на утримання, усунення перешкод у пропускній здатності та розвиток неповної інфраструктури» не створює будь-яких фінансових зобов'язань для держав-членів ЄС;*

- *Глава 12 «Фінансові послуги»;*

- *Глава 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» (за винятком статті 404 (h) щодо посилення гармонізації з питань, які обговорюються в рамках міжнародних організацій);*

- *Глава 18 «Політика у галузі рибальства та морська політика» (за винятком статті 410 (b) (ініціативи щодо перевірки та контролю рибальської діяльності шляхом використання необхідного обладнання для спостереження), 411 (співробітництво щодо інтегрованої морської політики);*

- *Глава 20 «Захист прав споживачів»;*

- *Глава 26 «Співробітництво з питань громадянського суспільства»;*

- Глава 28 «Участь в програмах та агентствах ЄС»;
- Стаття 353 щодо поступового наближення до структури оподаткування, визначеної у праві ЄС;
- Стаття 428 щодо поступового наближення законодавства та практики до принципів права ЄС, зокрема у сфері інфекційних хвороб, служби крові, трансплантації тканин і клітин, а також тютюну;
- *Розділ VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством»;*
- *Розділ VII «Інституційні, загальні та прикінцеві положення»* за винятком статті 479 (1) у тій мірі, в якій положення цього Розділу обмежені для забезпечення тимчасового застосування цієї Угоди як визначено у вербальній ноті;
- Додаток XXVI, Додаток XXVII (за винятком ядерних питань), Додатки XXVIII-XXXVI (за винятком пункту 3 в Додатку XXXII), XXXVIII-XLI, XLIII та XLIV, а також Протокол III.

Механізм координації євроінтеграційної політики

